

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Vanim kohalik kohvik

Rohuneeme teel on üle poole sajandi viimsilaste maitsemeeli nuumanud **Tampe kohvik**. Pakutakse nii koduseid lõunaid kui ka *cateringi* teenust. **Loe lk 14**

Viimsi lauatenniseklubi 10-aastane!

Maailmas üks populaarsemaid spordialasid on **lauatennis**. See tempokas mäng on väljakutseid, aga ka võrdselt rahuldust pakkuv nii füüsilisele kui ka vaimsele tervisele. **Loe lk 16**

Kunst on vaba – sa võid teha mida tahad

Arhitekt **Vilen Künnapu** veedab aina enam aega maalides. Nii arhitektuuris kui ka maalikunstis paeluvad teda värvid ja tugevad kujundid – silindrid, kerad ja kuubikud. **Loe lk 7**

Sotsiaalpedagoogi tööst räägib aasta haridustöötaja tiitli pälvinud **Marju Usk**. Loe lk 11 >>>>

VIIMSI JazzPopFest

25.11.23
Viimsi Artiumis

12.00
Vokaalansamblite
konkurss

15.30
Kooride konkurss

19.00
Lõppkontsert

peaesineja
Aika
koos bändiga

Festivali kunstiline juht on
Aarne Saluveer

JUHTKIRI

Väärikalt väarikaks

Ajanool liigub ühes suunas, lihtne füüsika põhitõde. Erinevalt muudest ressursidest on aeg kõigi vahel võrdselt jagatud – meie kõigi ööpäev on 24 tundi ja me kõik vananeme: päevast päeva, kuust kuusse, aastast aastasse.

Suurem osa inimesi on valmis pikalt elama, kuid vananemine ei tundu selle kõige juures ahvatlev. Meedia loetleb põhjuseid, propageerib tooteid ning reklaamib imevõimeid, mis peatavad, aeglustavad või vähemalt varjavad vananemist. Raamatupoodidest leiab hulganisti raamatuid väarikast vananemisest, õpetustega toitumise, kristallide mõju, joogatehnikate ning praktiliste õpetustega menopausi ja muude hormonaalsete muutustega hakkamasaamise kohta. Vanadus saab meid lõpuks ikkagi kätte. Ja kui vanadus on sind juba tabanud, siis olgu ta vähemalt väarikas.

Tänapäeval ei määratleta vananemist enam pensionilejäämisega. Üha enam kõneldakse kolmandast ja neljandast east. Esimese all mõistetakse töölt lahkumise järgset elujärku, mida sageli iseloomustatakse vabaduse ja aktiivsuse perioodina. Neljas iga viitab aga perioodile, kus hoolitsuse vajadus ja sõltuvus teistest suurenevad toimetulekuraskuste tõttu. Tänapäevase eakakäsitluse seisukohalt mõistetakse vananemist eluajase protsessina, mille jooksul toimub bioloogilisi, psüühilisi ja sotsiaalseid muutusi. Vananemisele avaldavad mõju kolm asjaolu: inimeste eluea pikene mine, vananemise tempo individuaalsus ning eri sugupõlvete mõjud. Kasutusele on võetud mõiste “eakapital”, mis tähendab seeniorite kogemustepagasit, teadmisi ja sotsiaalseid oskusi, mis on ühiskonnale oluliseks ressursiks.

Ühtset väarika vananemise terminit on keeruline välja tuua ja mõiste sisustab iga väarikas enda jaoks ise.

Inglise demograafi Peter Lasletti arvates sõltub ühiskonna edasine areng sellest, kui võrd edukalt suudetakse kolmandasse elufaasi jõudnud integreerida ühiskonda – hoida neid aktiivsetena, luua võimalusi tööturul ning kaasata kogukonda. Varasemalt on olnud tavaks kindlustada eakatele “teenitud vanaduspõlv”, aga mitte luua neile tegevusvõimalusi. Just teenitud vanaduspõlve ülalpidamiskulud ongi tänasel päeval vananeva rahvastikuga heaoluühiskondadele kõige suuremaks väljakutseks. Samas kasvab 65+ elanikkonna aktiivsetena hoidmine subjektiivset rahulolu, toetab vaimset ja füüsilist tervist ning kahan-dab hoolekandekulutusi neljandas elufaasis. Seega sõltub väarikas vananemine kogu ühiskonna hoiakutest ja väärtustest ning teadlikult planeeritud tegevustest hoida eakaid aktiivsetena.

Iga inimene vananeb esimest korda elus, seega puudub isiklik kogemus. Ühtset väarika vananemise terminit on keeruline välja tuua ja mõiste sisustab iga väarikas enda jaoks ise. Üldiselt mõeldakse selle all sümbioosi olla aktiivne pere ja kogukonna liige, omada majanduslikku kindlustunnet, saada vajadustele vastavat hoolt, võimalust osaleda jõukohaselt tööturul ning olla terve ja elurõõmus. Töö eakatega ei ole üksnes sotsiaaltöötajate ja tervishoiutöötajate hool. Selleks, et tagada väarikas vananemine, on vajalik mitme erineva valdkonna koostöö: elukestev õpe ja huvitegevus, tööhõive, ruumiline planeerimine, kultuur ja liikumisharrastused ning aktiivsed kogukonnad, kus iga inimene tunneb ennast vajaliku ja märgatuna.

Noorust ja vanadust on läbi aegade vastandatud, kuid noorusekultus ei ole väga pikalt kehtinud nähtus. Eestlaste sõnavaras rõhutab sõna “vana” autoriteeti, tarkust ja võimu – lapsevanem, külavanem, vanemspetsialist, vanemleitnant jne. Seega on vananemine vanarahvale olnud saavutus, mis väärrib sügavat austust: “Hallpead austa, kulupead kummarda”. Vanad eestlased pidasid vanadust väarikaks seisuseks.

Me ei saa võita lahingut vananemise vastu, kuid me saame sellest “sõjast” väljuda väarikalt ja elujaatavalt.

Katrin Markii
abivallavanem

Hingehinnaga hing

HINGEDEAEG Elame maailmas, kus sageli arvame, et kõigel on oma hind. Hind, mida saab mingis rahvääringus määratleda. Nõnda püüame kõigest kaupa vormida, millega kaubelda ja ehk isegi kasumit teenida, kui vaid leiame head turundamise nipid ja kliendid, kes on piisavalt mõjutatavad. Nõnda on meie jaoks aeg raha ja kauplemiseks sobib kõik, mis ette jääb. Samas, kui hind meie meelest liiga suureks kasvab, võtame sageli kasutusele väljendi, et see maksab küll hingehinda.

Mikk Leedjärv

EELK Viimsi Püha Jaakobi kiriku vaimulik

Kui aga sellest tulenevalt küsida, mis siis on hinge hind? Võime me ka tõdeda, et hinge hind on hingehind, sest see küündib üle kõikidest muudest hindadest. Tõsi, majanduslikus vaates on ikka aeg-ajalt inimelu hinda välja arvatud, kuid reaalsus on siiski selline, et elu tõelist hinda ei ole kunagi võimalik välja arvutada. Ja kui isegi oleks, siis ei oleks just palju maksejõulisi kliente.

Oleme hingedeajas, mis kombekohaselt algas hingepäevaga 2. novembril ja kestab kuni jõuluootele ehk adventiajani. See on aeg, mil mõeldakse neile, kes siit maistest elust on juba läinud, ja mõeldakse hingele ehk enam kui muul ajal. Sest eks see hämarus, mis põhjapoolkera parasvöötmes sügisel saabub, on hinge rõhuv ja meeleolu rusuv.

Hinge kasvamine

Sõltumata meie arusaamistest ja töökspidamistest aga on meis igas ühes hing, mille hinna määratlemine ei ole mitte kuidagi meie pädevuses. Sest hing saab meil olema ja kasvama, kui me siia ilma sünnime. Ja kui meie füüsilise ihu kujunemise osas on määrav roll vanematest tuleneval geneetikal, siis hinge tekkimise ja inimesse tulemise osas pilt kindlasti nõnda selge ei ole.

Hing aga on igal inimesel, isegi siis, kui inimene ise ei oska seda mõtestada või määratleda. Sest kui inimesel ei oleks hinge, siis ei saaks ta olla inimene. Nimetame me ju inimest, kellest hing lahkunud on, laibaks või surnuks. Seega on hinge olemasolu ja toimimine meie kvaliteetse ja täisväärtusliku elu aluseks.

Hinge hind aga on määratlematu suurus, sest seda ei ole võimalik matemaatiliste meetoditega kokku arvutada ega tegelikult ratsionaalse ja materiaalse maailma mõõtudesse mahutada. Sest hing, mis teeb meist elavad olevused, on nõnda müstiline ja saladuslik. Võib vist öelda, et aastatuhandeid on inimene püüdnud oma hinge tundma õppida, kuid kuna see õnnestunud ei ole, siis näib justkui oleksime käega löönud ja elus keskendunudki peaaugjalikult sellele, mida on võimalik käega katsuda või silmaga näha.

Hinge aga see olematuks ei muuda. Pigem tekitab see hoopis paljudes hin-

Taevas peegeldub igas hinges, kelles vähem, kelles rohkem. Foto: Mikk Leedjärv

gedes kimbatust ja rahutust, kui nende eest ei hoolitseta, kui neid ei hoita. Selle tagajärjed aga ei lase end kaua oodata ja nii näeme ühiskonnas, kuidas väga paljud vaimse tervise probleemid on hinge hoolitusse jätmise tagajärjeks. Sest hinge olukord mõjutab väga palju seda, kuidas me end tunneme, kuidas me elust ja endast mõtleme.

Mõtlemine näibki tänapäeva maailmas olema justkui ummikusse jooksnud, sest kõike püütakse mahutada arvutustabelitesse ja mõtlemise loogilisusesse. Kõige puhul aga ei ole see võimalik, sest elu ja inimene maailmas on midagi oluliselt enam.

Õppides tundma oma hinge, saame õppida tundma kõiksuse avarust.

Vaatamata sellele, et väga paljud meie inimestest ei oma oskust oma religioosset vaadet määratleda või nad seda lihtsalt ei soovi, on kummalisel kombel ikkagi meie valdav arusaamine see, et hing lahku surma korral ihust. Ja vägagi suur osa lahkumise suuna kasutab määratlust taevas. Taevas aga on, vaatamata loodusteaduste arenemisele ja oskusele maapinnast ülespoole jäävaid kihte kirjeldada, ikkagi väga müstiline ehk saladuslik paik. Religioonide vaates tähistab see kohta, mis jääb väljapoole inimliku mõistmise piire.

Kanname oma hinge eest hoolt

Nii mõtlemegi lähedastele, kes on läinud taevasse, süütame nende elu meenutamiseks küünlagi, sest see aitab meil meeles hoida, kui habras ja kaduv on inimelu. Mälestades ja mõeldes nende päevadele ja ajale, mis kellelgi

kingitud, saame aga olla südamest tänuilikuks, sest iga siin lõppenud elu väärrib tänus meenutamist.

Hingehind aga on taevas sarnane saladuslik suurus, sest ega me ju tegelikult ei tea, millal on millegi hind kasvanud nõnda suureks, et seda hakka määratlema hingehinnana. Seegi määratlus ehk kõneleb meile meie arusaamisest, et hing on midagi enam kui maisus ja ratsionaalsus, matemaatilisus või ka loogilisus. Aga vaatamata sellele, et hinge mõista on keeruline, on meil maiste olevustena kohustus oma hinge eest hoolt kanda ja teda hoida.

Kuidas aga suuta oma hinge eest hoolitseda nõnda, et see hingehinda maksma ei lähe? Võiks ju öelda, et see näib miljoni dollari küsimusena. Kuid tegelikkus on palju lihtsam. Hinge eest hoolitsemist on inimesed läbi aegade praktiseerinud. Ja kuigi näib, et see vana kunst on unustatud, ei ole aegade tagant meieni kantud oskused ja teadmised tegelikult kuhugi kadunud. Need on lihtsalt kõrvale lükatud ja seepärast ka ununenud.

Hingedeajas ongi nõnda hea leida oma hinge kosutuseks ja kinnituseks aegade tagant mõni oluline tõde, mis toetaks elu edasise samm. Sest selles möllavas ja hulluvas maailmas ei ole kuidagi muul moel võimalik hingerahu leida. Nende tõdede vastuvõtmisel aga ei tohi takistuseks saada meie kitsuseks voolitud mõttemaailm.

Õppides tundma oma hinge, saame õppida tundma kõiksuse avarust. Küllap avab see meile ka arusaamise, et need, kes teisiti elu ja maailma näevad või asjadest teisiti arvavad, ei ole alati meie vaenlased, vaid nad lihtsalt tunnetavadki elu teisiti. Elu on aga dünaamiline ja pidevas muutumises ning kõige olulisem selles on ilma hinnata. Maailm on ju midagi palju enam, kui hinnasiltidega poeriil.

Viimsi Teataja

Toimetaja ja reklaamitoimetaja: Jane Saks, tel 5686 0007, e-post jane.saks@viimsivv.ee

Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus

Trükk toimetatud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjaks.ee

Kojukanne: Eesti Post AS, tel 661 6616 E–R kell 9–20, L–P ja riigipühadel kell 9–15, e-post info@omniva.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Infolehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil viimsivv.ee/viimsi-teataja/arhiiv.

Ajalehe järgmine number ilmub 17. novembril. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on kolmapäev, 8. november kell 15.

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil teataja@viimsiteataja.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond.

Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

www.viimsivv.ee

Selgusid kaasava eelarve hääletusele minevad ideed

KAASAVA EELARVE ideede hindamiskomisjon otsustas avalikule hääletusele saata 11 ideed. Nende vahel algas hääletamine VOLISE keskkonnas 1. novembril ja kestab kuni kuu lõpuni.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Kokku esitati sel aastal kaasava eelarve raames 26 ideed, mille osas hindamiskomisjon töötas läbi esitatud materjalid. Komisjoni tööd juhtinud vallasekretär Leevi Laeveri sõnul täpsustas komisjon vajadusel idee esitajate saadetud andmeid, aga üldiselt olid tänavuste ideede esitajad valdavas enamusel teinud ära piisavalt põhjaliku eeltöö.

“Täna kõiki, kes oma ideed Viimsi elukeskkonna parandamiseks esitasid, ja soovin kõigile edu oma ideede poolde leidmisel. Ühtlasi kutsun üles kõiki viimsilasi osalema hääletusel ja rääkima kaasa kohaliku tasandi arengutes,” ütles vallasekretär.

Iga 1. novembril alanud rahvahääletusel osalev inimene saab hääletada kuni kolme erineva endale meelepäraste ideede poolt. Hääletada saab elektrooniliselt infosüsteemis VOLIS, kuhu saab sisse logida ID-kaardi, mobiil-ID või Smart-IDga. Kõik, kes vajavad hääletamisel tuge, saavad abi Viimsi raamatukogust. Selleks tuleb endaga kaasas võtta ID-kaart.

Hääletuse tulemusena reastatakse ideed vastavalt saadud hääle arvu, alustades enim hääli saanud ideest. Hääle võrdset jagunemisel otsustatakse reastumise järjekord liisuhetmisega.

Hääletustulemused kinnitatakse vallavalitsuse korraldusega. Kaasava eelarve hääletusel võitnud idee viiakse ellu hääletamisele järgneval eelarveaastal ehk 2024. aastal. Idee elluviimise korraldab Viimsi vallavalitsus.

Kuna Tädu terviseraja pikenduse ja Viimsi pumpracki ideed esitati kahel korral, otsustas komisjon need koondata üheks ideeks. Ehk siis 13 idee asemel on hääletusel kokku 11 ideed. Lisainfo kaasava eelarve kohta leiab kodulehelt viimsivald.ee/kaasaveelarve.

2021. aasta kaasava eelarve hääletuse võitnud madalseiklusrada. Foto: erakogu

Komisjoni otsusega on avalikul hääletusel võimalik anda poolthääli järgmistele ideedele:

1. Kiikedega piknikulauad Kelvin-gisse. Idee sisuks on paigaldada Kelvini külas mere äärde neli kuuekohalist kiikedega piknikulauda.

2. Püüsi noortekeskuse laienemine väliterrassile. Aina rohkem külastajate seas populaarsust koguv noortekeskus soovib võtta kasutusele hooajaliselt oma väliterrassi. Kaasavast eelarvest soovitakse vahendeid terrassi sisustamiseks.

3. Randvere kiigepiir, varikatusega piknikuala, lasteala, suitsukalaviljoni ja külaturu tagune “lauluväljak”. Soov on endise piirivalve kordoni kontrollpunkti taha, rahvasuus kiigepiiriks kutsutavasse kohta rajada vaba aja veetmiseks vajalik taristu.

4. Randvere väljõusaali ja jõulinna rajamine. Idee sisuks on MLA Viimsi Lasteaiad Randvere maja kõrval asuval spordiplatsile rajada kaasava väljõusaal koos sinna juurde kuuluva jõulinna.

5. Tammneeme ja Randvere asulaväravad. Külade algust tähistavad asulaväravad aitavad rahustada liiklust ja selgemini tähistada külade piire.

6. Tribüün ja vahetusmeeste pink Karulaugu staadionile. Aktiivses kasutuses olev Karulaugu staadion vajab paremaid tingimusi pealtvaatajatele ja

mängijatele. Selleks soovitakse paigaldada tribüün ja vahetusmeeste pink.

7. Tädu terviseraja pikendus Randvere koolini (liidetakse ideega “Valgustatud suusaraja pikendus”). Rajatav liikumiskärg võimaldaks pimedal ajal Randvere kooli juurest turvaliselt liikuda Tädu terviserajale. Kokku rajataks 700 meetrit puiduhakkega kaetud rada, millest 200-meetrisele lõigule paigaldatakse ka valgustus.

8. Valgustatud suusaraja pikendus (liidetakse ideega “Tädu terviseraja pikendus Randvere koolini”).

9. Viimsi aleviku jõulinna rajamine. Jõulinna leevendaks praegust olukorda, kus alevikus on puudus sporditaristust. Jõulinna loodaks veehoidla piirkonda.

10. Viimsi aleviku tenniseseina rajamine. Tenniseseina täiendaks Viimsi aleviku elanike liikumisvõimalusi. Plaan oleks luua tenniseseina veehoidla piirkonda.

11. Mõisaparki puittaimede istutamine. Projekti raames soovitakse istutada Viimsi mõisa parki 75 lehtpuud, et tagada väärrika pargi säilimine.

12. Viimsi pumprack (liidetakse ideega “Pumprack” rada Viimsisse).¹ Soov on luua noortele ekstreemspordihuvilistele Viimsi keskuse piirkonda pumpracki rada.

13. Pumpracki rada Viimsisse (liidetakse ideega “Viimsi pumprack”).

Alustatakse MLA Pärnamäe maja projekteerimist

LASTEAE Vallavalitsuse 18. oktoobri istungil kinnitati loodava MLA Lasteaiad Pärnamäe maja projekteerijaks Tesron Ehitus OÜ, kelle pakumuse tunnustati parimaks viie pakkuja seast.

Linda Saarmets

kommunikatsiooni peaspetsialist

Projekteeritav lasteaed on plaanis ehitada Pärnamäe Vikerkaare tee 2 kinnistule, kuhu on üldplaneeringu järgi ette nähtud haridusasutuse loomine. Lasteaia maja projekteeritakse osaliselt või tervikuna element- või moodulla-

Vikerkaare tee 2 paiknemine. Kaart: Maa-ameti geoportaal

hendusena ning sinna tuleb kaheksa rühma, mis tähendab, et munitsipaallasteaia tekib juurde täiendavalt 160 lasteaia kohta.

Viimsi abivallavanema Marju Aolaidi sõnul on paljude Viimsi lapsevanemate soov saada koht munitsipaallasteaia alla keskuses või selle läheduses. “Täiendavad 160 lasteaia kohta lahendab paljude piirkonna lapsevanemate mure ning läbi selle täidame lubaduse tagada igale Viimsi lapsele lasteaia koht koduvallas. Lisaks tekib tänu lasteaiale Pärnamäe juurde mitmeid töökohti,” sõnas abivallavanem Aolaid.

Leping Tesron Ehitus OÜga sõlmatakse esimesel võimalusel ning projekteerimistööd algavad veel sel aastal.

Teated

Viimsi Halduse nõukogu liikmeks saab Jaanus Koni

25. oktoobri Viimsi vallavalitsuse istungil vastu võetud korraldusega muutub OÜ Viimsi Haldus nõukogu koosseis.

13. oktoobril esitas seni nõukokku kuulunud abivallavanem Alar Mik vallavalitsusele palve tagasiastumiseks. Vallavalitsuse otsusega kinnitati tema asemel Viimsi Halduse nõukogu liikmeks alates 1. novembrist Viimsi vallavolikogu liige Jaanus Koni (pildil). Abivallavanem Alar Mik selgitas oma taandumist nõukogust sooviga pühenduda rohkem arenguprojektidele, millede taotlemisel on vald olnud väga edukas.

Vallavanem Illar Lemetti sõnul näitas Alar Mik nõukogu liikmena üles märkimisväärselt pühendumist ja aitas organisatsiooni tööprotsesse oluliselt tõhustada. “Täna Alarit tehtud töö eest, mis on tõstnud vallale kuuluva ettevõtte tulemuslikkust ja tõhustanud nende tööd! Jaanus Koni on väga hea ehitusvaldkonna tundja ja annab kindlasti suure panuse meie äriühingu edasisesse arengusse,” ütles Illar Lemetti.

Uue nõukogu liikmena soovib Jaanus Koni samal kursil jätkata ja tõhustada tehnilisi protsesse. “Oluline on jätkuvalt parendada teenuse kvaliteeti ja astuda järgmine samm erinevate tehniliste lahenduste kasutuselevõtul hoonete monitoorimisest kuni haldustööde seireni. Väljakutseks saab kindlasti olema valla uute sotsiaalaristruktuuride ehitus,” lisas Jaanus Koni.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Perearst Inna Viik andis oma nimistu üle

Alates 1. novembrist jätkab dr Inna Viiki perearstiniimistuga kolleeg dr Meeli Maripuu (fotol).

Vastuvõtu koht ja kellaajad jäävad endiseks, muutmata jäävad ka kontakttelefon ja pereõde. “Ma tänan patsiente usalduse ja hea koostöö eest,” sõnas doktor Viik.

Meeli Maripuu kolis perega Viimsisse kuus aastat tagasi. “Poolsaarel võlus meid meri, pealinna lähedus ja tegus kogukond,” ütles dr Maripuu, kes siiani töötas perearstina nimistut omamata. Dr Viiki patsientidega on ta aga tuttav juba kolm aastat, mistõttu tundus ka loomulikuks jätkata tööd tema nimistuga. “Soovin viimsilastele enam hoolimist, üksteise märkamist ja lahkeid sõnu! Leidke ka saabuval pimedal ajal aega päeva valguses looduses käia, sest see rahustab meeli ning hoiab südame toonuses ja keha töös,” lisas Meeli Maripuu.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Randvere küla sai esimese pakiautomaadi

Logistikaettevõtte DPD Eesti paigaldas Randvere kooli juurde küla esimese pakiautomaadi, mis on ööpäevaringselt avatud kasutamiseks 27. oktoobrist.

Viimsi vallas on nüüd kokku kolm DPD pakiautomaati, mis asuvad lisaks Viimsi Maxima X ja Selveri kaupluste juures. “Randvere küla uuest pakiautomaadist saab pakke vastu võtta ja saata nii teistes pakiautomaatidesse kui ka aadressidele üle kogu Eesti. Lisaks eeltoodule saab pakke saata ka kõikidesse Euroopa Liidu riikidesse. Pakiautomaadi lisandumine muudab Randvere elanike jaoks nii pakide saatmise kui ka vastuvõtmise oluliselt mugavamaks, sest edaspidi saab seda teha kodule veelgi lähemal,” selgitas DPD Eesti operatsioonide juht Mehis Aan.

Laura Korjus

Optimist Public PR konsultant

Randveres asuv pakiautomaat on kasutamiseks avatud. Foto: erakogu

TOETUSED

Aastal 2023 eraldatud projektitoetused

Avaldame Viimsi valla eelarvest vallavalitsuse poolt eraldatud 4. voo ühekordsete projektitoetuste ülevaate.

Järgmine toetuste taotlemise tähtaeg on 5. jaanuar 2024. Taotlust saab esitada Viimsi vallavalitsuse iseteeninduskeskkonnas.

Ott Kask

kultuuri- ja sporditöö peaspetsialist

PROJEKTITOETUSED, ERALDATUD VIIMSI VALLAVOLIKOGU SPORDI JA LIIKUMISHARRASTUSE KOMISJONIS 11.10.2023 ("Viimsi valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsooprogrammide ning ürituste toetamise kord" alusel)

Toetuse taotleja	Toetatud projekt	Summa
Svetlana Haapsal	World Youth Chess Championships 2023 Montesilvano (PE), Italy. 12.–25.11.2023, Montesilvano, Itaalia, male, Maria Ioanna Haapsal	300 eurot
TEAM TENNIS / Janar Kalmus	TEAM TENNIS VIIMSI OPEN 2023, 10.–11.11.2023, FORUS spordikeskus Viimsi	1000 eurot
Emma Haas	IFBB World Fitness & Bodybuilding Championships (IFBB maailmameistrivõistlused fitnessis ja kulturismis), 30.10.–6.11.2023, Hispaania, Santa-Susanna, bikinifitness	300 eurot
Kati Keevallik	IQ Foil Youth and Junior maailmavõistlustel osalemine Cadizis, 22.–28.10.2023, Hispaania, Cadiz, purjelaud IQ Foil, Liisa Marii Kalk	300 eurot
MTÜ Mad Murphy's Darts Club / Eero Ehala	Mad Murphy Grand Prix, 7.10.2023, Sõpruse tee 9, Haabneeme	300 eurot
Spordiklubi Viimsi Veeklubi / Janika Tüür	Viimsi valla MV ujumises, 15.12.2023, Viimsi kooli ujula	1000 eurot
Aruka Klubi / Taavi Ahven	Viimsi pallimängude mittevõistlus ja tasuta treeningud 4.–5. klasside lastele, 20.10.2023–7.04.2024, Viimsi vald, Haabneeme	1000 eurot
Kristel Rillo	Quadide rahvaste motokross 2023 (Quadcross of European Nations (QXoEN)), 6.–8.10.2023, Itaalia, Cingoli, motokross, Karl Robin Rillo	300 eurot
Spordiklubi VIIMSI SPORT / Siiri Visnapuu	Viimsi III Öömatak, 10.12.2023, Rohuneeme mets	1000 eurot
Viimsi Maleselts Apones / Margus Sööt	Viimsi valla malefestival, 9.–10.12.2023, Randvere tee 8 (Viimsi kool)	1000 eurot
VIIMSI LAUA-TENNISEKLUBI / Priit Lehtlaan	Rahvusvahelise lauatennisevõistluse VIIMSI OPEN 2023 korraldamine, 8.–19.11.2023, FORUS spordikeskus	1000 eurot
Eesti Rullisuliit / Anette Aun	Eesti meistrivõistlused rull-iluuisutamise üksiksõidus 2023, 2.12.2023, Viimsi kooli spordikeskus	600 eurot

PROJEKTITOETUSED, ERALDATUD VIIMSI VALLAVOLIKOGU KULTUURI-KOMISJONIS 16.10.2023 ("Viimsi valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsooprogrammide ning ürituste toetamise kord" alusel)

Toetuse taotleja	Toetatud projekt	Summa
MTÜ Viimsi Rahvakultuuri Selts	Rahvamuusikaansambli Pirita 40. juubelikontsert 25.11.2023 Viimsi huvikeskuses	1700 eurot
MTÜ Noorte Segakoor Vox Populi	Segakoori Vox Populi kontsert-avastused "Lindude äratamine" 23.–31.10.2023 Jaapanis	1200 eurot
OÜ Langeproon Music	Klassikalise akordioni soolokontsert 2.02.2024 Viimsi mõisas	710 eurot
Klahvid MTÜ	Tähe-Lee plaadiesitluskontsert 3.12.2023 Viimsi Artiumis	1500 eurot
MTÜ Aavo Otsa Muusikastudio	Henn Rebase autoriplaadi väljandmine	2000 eurot
Eesti Sümfooniaorkestri Liit	Eesti Sümfooniaorkestri Liidu X noorteorkestri festival 12.11.2023 Viimsi Artiumis	2612 eurot
MTÜ Viimsi Muusikaliteater	Muusikali "Naised närvipapustuse äärel" lavastamine I etapp (esietendus 2.03.2024) Viimsi huvikeskuses	4000 eurot

Tammede park kui nutikas ja roheline õppepark

PARK Viimsi vald esitas sel nädalal suuremate linnapiirkondade arendamise meetmesse eeltootluse "Tammede park kui õppekeskkond targa ja roheline avaliku ruumi loomisel".

Alar Mik
abivallavanem

Taotlusega on kavas rajada Tammede pargi 1. etapp, mis hõlmab endas pargi põhiosa lahenduse koos säästlike ning nutikate õppealadega. Sellega soovime rajada esimese õppepargi kogu regioonis, eesmärk on seda tuua näiteks ka teistele KOVidele avaliku ruumi lahendamisel.

Õppepark

Viimsi vald on täpsustanud valla keskusse Haabneeme alevikku kavandatava Tammede pargi kontseptsiooni ja lähenemist. Projekti täpsustamisega oli soov leida pargile kaasaegne, võimalikult mitmekesine ja erinevate ootustega lahendus. Lõpuks sai kandvaks ideeks esimene õppepark kogu regioonis. Õppepark selle mitmes tähenduses – läbi pargi on kavas tutvustada säästlike lähenemisviise erinevate lahenduste ja materjalikasutusega, aga ka anda edasi õpet looduse ja meid ümbritseva osas, samuti tõsta avaliku ruumi abil keskkonnateadlikkust ning läbi digilahenduste luua uut ja kaas-aegset avalikku ruumi, mis kutsub lapsed parki liikuma, õppima. Ka on linnapiirkondade meetme fookuses sel korral digi- ja rohelahtenduste väljatöötamine. Kavandatud õppepark ühtib selle kontseptsiooniga ning kannab endas edasi innovatsiooni ja rohelahtenduste läbivaid põhimõtteid.

Lootusprojekt OÜ joonise väljavõte Tammede pargi keskosa põhilahendusest.

Enamat kui park

Kavas on luua tarklahendustega kombineeritud ja keskkonnakäitumist suunav park kui õppepark. Soov on Tammede pargist kujundada laiema kogu regiooni elanikele (sh Pirita) rohelist ja säästlikku avalikku ruumi pakkuvat ning keskkonnateadlikke lahendusi tutvustav ala, mis on enam kui tavaline park. Projekti tulemusel tekib keskuse koolidele uus ja innovaatiline õpikeskkond, läbi mille on võimalik suurendada kohalike elanike (eriti noorte) teadlikkust keskkonna ja kliima küsimustest, ringmajanduse ja säästlike lahenduste valdkonnas. Õpetegevused on mõeldud ka täiskasvanutele. Pargi ala katavad erinevad õppealad – säästlikud ja rohelahtendused (vett läbilaskvad teekatted, ökokruus, laudisteed, looduslikud niidualad), sademevee õpperada, pomoloogiline aed (aianduse ja viljapuude õpe), kogukonnaaed, märgala (erinevate märgala taimede õppeaed). Lisaks kavandatakse alale erinevad õpperajad, mida ilmestavad keemia, füüsika ja loodusteaduste õppesendid (kus õppe vedajaks on teaduskool) – see kõik põimitakse erinevate mängu- ja tege-

vusaladega, kus traditsioonilisi lahendusi kombineeritakse digimängude jm interaktiivsete lahendustega, et innustada lapsi rohkem liikuma.

Läbivalt nutikas

Kogu pargis on kavas kasutada erinevaid nutikaid lahendusi – alates teevalgustusest kuni kastmissüsteemide ja mängualadeni. Park peaks tulevikus inspireerima meie lapsi mõtlema keskkonnateadlikumalt ja innovaatilisemalt ning seeläbi kujundama oma maailma nendest põhimõtetest lähtuvalt.

Tammede pargi taotluse maht on kavandatud 1 420 500 eurot. Sellest taotletav toetus on 994 350 eurot, valla omafinantseering 426 150 eurot. Peale eeltootluse esitamist läbivad need piirkondliku hindamiskomisjoni hindamisvooru. Positiivse hinnangu saanud ettepanekud järjestatakse koondhinde alusel pingeritta ning moodustatakse piirkondlik tegevuskava, mis koosneb põhi- ja reservnimekirjast. Põhinimekirja kantakse projektid, mis mahuvad linnapiirkonnale eraldatud toetussumma sisse. Pargi ehitustööd on kavas teha aastatel 2024–2025.

Viimsi mõisaparki tulevad veepuhastustiigid

PROJEKT Viimsi vald esitas taotluse Baltic Sea Conservation Foundationi rahastusmeetmesse WaterTreatmentParki nimelise projekti, et rajada Viimsi mõisapargi tiike korrastades sademevee puhastuslahendus. Eelprojekt sai oktoobris heakskiidu ja nüüd koostatakse põhitaotlust.

Alar Mik
abivallavanem

Viimsi mõisapargis asuvad kraavid ja kolm tiiki on sademevee ühinemiskohaks ligi 75 hektari suurusele valgale. Projektiga WaterTreatmentPark on kavas rekonstrueerida kaks tiiki selliselt, et need puhastaksid vett. Töödega kavandatakse lõpuni viia varem projekteeritud lahendus, mis koostati projekti CleanStormWater raames, aga mis toona jäi ehitustööde kallinemise tõttu realiseerimata.

Kavandatud sademevee puhastussüsteem ja tegevused hõlmavad:

- Laidoneri monumenti juures asuva ja alumise tiigi puhastamist olemasolevatest setetest;

- kivide paigaldamist alumisse tiiki veeringluse parandamiseks;
- tiikidest väljavoolude rekonstrueerimist;
- alumise tiigi juurde ülevoolukambri ehitamist;
- niiskele kasvukohale sobivate püsikute istutamist (kaislad, võhad, hostad, astilbed jne) vee kvaliteedi parandamiseks;
- reaalarajajalgitavate vee kvaliteedi andurite paigaldamist alumisse tiiki;
- Laidoneri monumenti juures asuva tiigi sissevoolu rekonstrueerimist.

Projekti eesmärk

Projekti üldeesmärk on ennetada, vähendada ja hoida ära sademeveega Läänemerele kanduvaid ohtlikke ja toiteaineid. Üldeesmärgi täitmiseks plaanikse ehitada Viimsi mõisaparki, mis on üks kolmest Haabneeme sademevee valgala alamhaardest, sademevee puhastussüsteemid ja korrastada kaks peamist tiiki. Ülejäänud kahele valgale rajati puhastussüsteem 2022. aasta Interreg CB CleanStormWater projekti raames. Mõisapargi süsteemi lisandudes muutub sademevee puhastamine terviklikuks süsteemiks.

Puhastuslahendusega soovitakse

vähendada heljumit 50%–80%. Eeldatakse, et puhastusjaam tagab saasteainete eemaldamise efektiivsuse vähemalt 30% üldlammastiku osas, 60% erinevate naftaproduktide osas ja 40% raskemetallide osas. Seeläbi muutub Haabneeme lahte juhitud sademevee veelgi puhtamaks, lisaks saavad kaks tiiki korrastatud ja esteetilise üldmulje.

Projekti eelarve on kavandatud kokku 266 200 eurot, sellest moodustab toetus 212 960 eurot (80%) ning omafinantseering 53 240 (20%). Põhitaotluse edukal läbimisel rahastab projekti Baltic Sea Conservation Foundation (BaltCF). Rahastuse korral viiakse projekti tegevused läbi aastatel 2024–2025.

Vaade mõisapargi tiikidele. Projekt hõlmab foto all servas asuvaid tiike. Foto: Maa-amet

Pranglis tegutseb aktiivselt 18-liikmeline vabatahtlik merepäästeüksus

MEREPÄÄSTE Prangli vabatahtlik merepäästeühing on värskest loodud vabatahtlikkuse alusel tegutsev merepäästeüksus, mis baseerub Prangli saarel. Ühing võeti juulikuus Eesti mere- ja järvepääste liikmeks ning praegu kuulub Prangli vabatahtlikku merepäästeühingusse 18 aktiivset liiget.

Marika Linholm

Prangli vabatahtliku merepäästeühingu liige

Prangli vabatahtlik merepäästeühing on asutatud aastal 2022 ja selle päästepiirkonda jäävad nii Prangli, Aksi, Keri, Rammu saarte ümbrus kui ka Prangli ja mandri

ri vahele jääv ala. Loodud ühingul on kolm põhiväärtust.

Usaldusväärsus – iga seltsi liikmega saab alati “luurele minna”. Teeme kõik selle nimel, et ka kogukond usaldaks meid 100%.

Kohusetundlikkus – kõik ülesanded ja kohustused, mida on lubatud ja seadusega ette nähtud, kuuluvad südamega täitmisele. Väljakutsed on meie jaoks prioriteet igapäevaste tegevuste kõrvalt.

Viinistul toimunud merepäästeõppus andis hindamatuid kogemusi. Foto: erakogu

Kiirus – reageerime igale sündmusele võimalikult kiiresti, aga mitte rapsides ja omaenda elu ohtu seades. Väikesed vahemaad sadamasse jõudmiseks võimaldavad meil enamasti reageerida kiiremini, kui üksustel mandri pealt.

Ajalooline päev

1. august oli meile ajalooliselt tähtis päev, sest ühingu käsutusse jõudis merepäästekaater Boomeranger C-1100. Prangli sadamas toimus ka uhke vastuvõtt. 10. augustil allkirjastasime lepingu poliitsei- ja piirivalveametiga (PPA) ning meie ühing sai PPA koostööpartneriks. Septembri alguses tu-

li teade, et PPA rahaldas 70% ulatuses meie toetustootuse vajaliku päästevahustuse ostmiseks. Nüüd ei ole muud, kui tuleb vajadusel meie laev kai küljest lahti lükata ja päästma asuda.

Vaatlejatena võistlustel

Septembris tekkis Prangli vabatahtlikul merepäästel võimalus osaleda vaatlejatena Viinistul toimunud VIII merepäästeoskuste võistlustel. Haarasime sellest kinni ning panime selleks kokku neljaliikmelise võistkonna. Nii sõitsidki Viinistule mina, Ivar Pajusalu, Aleks Klemmer ja Raimond Linholm. “Alguses ma tõesti ei saanud vaatleja rollist

Merepäästeoskuste võistlused. Foto: erakogu

väga aru ja see tundus mulle igav. Kuid reaalsus oli hoopis midagi muud! Meie ülesanne oli hoopis kõige põnevam ja aktiivsem,” tõdes Raimond. Kokkuvõttes tõdesime kõik, et saime Viinistult kuhjaga teadmisi, kogemusi ja motivatsiooni. Loodame, et tuleval aastal oleme ka meie võistlejate hulgas.

Prangli vabatahtlik merepääste tänab: Viimsi vallavanemat Illar Lemmetit, abivallavanemat Alar Mikku, merenduse vanemspetsialisti Raul Ilissoni, PPA kolleege Kristo Kotkast, Liiviks Breivel-Taali ja Marge Kohtlat ning kõiki neid, kes on meid abi, nõu ja jõuga toetanud!

Toeta ühingut!

Arvelduskonto:
EE982200221079424700
(Swedbank); saaja: MTÜ
Prangli Vabatahtlik Merepäästeühing

Merepäästekaater Boomeranger C-1100. Foto: Jane Saks

VIIMSI HUVIKESKUS RENDIB RUUME ERINEVATEKS ÜRITUSEKS

- SUUR SAAL
- KÄSITÖÖKLASS
- TREENINGSAAL
- ÕPPEKLASS
- LAULUKLASS
- STUDIO
- VIIMSI ARTIUMI TREENINGSAAL

Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 602 8838
Viimsi@huvikeskus.ee

**Tule suutervise kontrolli!
Kõik suuhügieenisti teenused
-10%!
☎ 60 999 10
www.viimsihambakliinik.ee**

Oleme Haigekassa partner täiskasvanute hambaravi, laste hambaravi ning proteesiravi osas. Viimsi Hambakliinik asub Viimsi Äritares, Paadi tee 3-212, teisel korrusel, Haabneemes. Tegevusloa nr. LO4228

Pakkumine kehtib kuni 30.nov.2023

LAPSEVANEMA KOOL
Loengud toimuvad otseülekanadena Väike Päike Facebooki lehel

väike päike

Igal kuul ka uus podcast!
JÄRGMISED LOENGUD:

10.11.23 Kuidas olla veel parem isa oma lapsele ja kaaslane partnerile?
Illimar Pilt ja Kristo Tuurmann, isade koolitajad, Papsid.ee

8.12.23 Kas minu lapsel on erivajadus? Varajane märkamine ja õigeaegne toetus.
Anneli Vösandi, HEVKO ja eripedagoog

Loengute kellaaeg: 13.00-14.30
Märgi kuupäevad ja tule kuulama!

Loengud ja podcastid on TASUTA!

TEEMAD JA KAVA:
www.lasteklubi.ee

DigiLa VIIMSI VALD

Teated

Noortevolikogu uus koosseis

30. oktoobril toimus Viimsi noortekeskuses Viimsi noortevolikogu 2023/24 koosseisu esimene kohtumine.

Koosseisu kuuluvad: Elisabeth Juhansoo, Erki Taro, Eve Simona Strahhov, Greete Rohtla, Janno Kivi, Karola Kirsimäe, Laura-Lisett Lugu, Mariette Tõnissaar, Mark Martin Kaalma, Marta Telling, Nora Kurisoo, Olga Simagina, Roderik Gross, Saba Sozashvili ja Teele Telling. Pildilt on puudu Erki Taro. Koosseisu esimees on Nora Kurisoo ning aseesimehed Laura-Lisett Lugu ja Olga Simagina.

Nora Kurisoo

Viimsi noortevolikogu 2023/2024 koosseisu esimees

Noortevolikogu 2023/2024 koosseis. Foto: erakogu

Värskelt avatud Randvere noortetuba

1. novembril toimus Randvere noortetuba avamine. Tuba asub Randvere kooli E-korpuses ja on noortele vanuses 7–26 avatud esmaspäevast reedeni kell 12.30–18.30. Noori võtavad seal vastu noorsootöötajad Linda ja Kätlin.

Randvere noortetuba noorsootöötajad: (vasakult) Kätlin ja Linda. Foto: erakogu

“Mul on väga hea meel, et Randveres on noortel taas oma pesa, kus neil on võimalus oma ideid ja mõtteid teostada, projektides osaleda ja koos tegutseda. Uude noortetuppa on oodatud lisaks Randvere kooli õpilastele ka teised Viimsi noored,” ütles abivallavanem Marju Aolaid.

Randvere noortetuba näol on tegemist Viimsi noortekeskuse üksusega. Viimsi noortekeskuse tegevuse eesmärk on luua noortele loovust ja

identiteeti toetav turvaline ja kaasav arengukeskkond ning võimaldada noortel aktiivselt sisustada oma vaba aega ja suunata neid olema ühiskondlikult aktiivne. Infot Randvere noortetuba tegemiste kohta saab Facebookist Randvere Noortetuba, Instagramist @randverenoortetuba või kodulehelt viimsinoortekeskus.ee.

Ave-Liis Kivist

Viimsi noortekeskuse juhataja

Maria Rander on jõudnud superstaari saates kuue hulka

SUPERSTAAR Pea 18 aastat Viimsis elanud Maria Rander on praeguseks jõudnud telesaates “Eesti otsib superstaari” kuue parima hulka.

Jane Saks

Viimsi Teetaja toimetaja

Viimsiga seob Mariat palju. Ta on veetnud siin kogu oma lapsepõlve, lõpetanud Viimsi muusikakooli ja gümnaasiumi, teinud kaasa kooliteatris ja laulnud nii Maire Pedaku kui ka Ita-Riina Pedaniku käe all. Populaarsetes telesaates otsustas neiu osaleda aga mitmel põhjusel. “Saade on väga hea platvorm ja koht uute tutvuste saamiseks. Samuti oli telekogemus miski, millest olin pikalt unistanud. Kui nägin, et algamas on uus hooaeg, ei suutnud ma kiusatusel vastu panna,” ütles ta.

Saates osalemise juures on Maria sõnul osutunud keeruliseks just igapäevane laulude valimine ning kalliks saanud inimeste saatet väljalingemine. Samas on ta ise nautinud igat hetke, mil on saanud olla laval ja ülla-

Viimsilane Maria Rander. Foto: TV3 / Kalev Lilleorg

tada nii televaatajat kui ka iseennast. “Samuti olen tänulik, et olen selle teekonna jooksul tutvunud ägedate ja andekate inimestega. Neilt on uskumatult palju õppida ja koos veedetud aeg on mulle hindamatu väärtusega,” lisas Maria.

Mariale on võimalik kaasa elada pü-

hapäeva öhtuti kanalil TV3 kell 20 algavas “Eesti otsib superstaari” saates. Kui kõik võistlejad on oma etteaste teinud, avatakse telefoniliinid ning Maria poolt saab kuni saate lõpuni helistada numbril 900 0706. “Iga hää ja sõnum on kullahinnaga ja tähendab mulle väga palju,” sõnas neiu.

Viimsi gümnaasium korraldab inspiratsiooniõhtu

JUUBELIAASTA Viimsi gümnaasium tähistab 14. novembril 5. sünnipäeva. Juubeliaasta raames toimuvad koolis suuremad ja väiksemad üritused. Üheks neist on inspiratsiooniõhtu sari.

Katrin Sigijane

Viimsi gümnaasiumi hoolekogu liige

Avame ukseid laiemale kogukonnale ja kutsume kõiki paaril korral aastas osa

saama põnevatest loengutest. Inspiratsiooniõhtute läbiv teema ja võtmesõna on investeerimine – iseendasse, oma suhetesse, varasse ja kõigesse, mis mõjutab meie heaolu. Ekspertid jagavad teadmisi, mis aitavad muutlikel aegadel paremini hakkama saada ning muutustega kohaneda.

14. novembril kell 18 on kõik huvilised oodatud Viimsi gümnaasiumisse, kus toimub kohtumine Tallinna ülikooli kommunikatsiooni dotsendi Katrin Aavaga teemal “Õnn koolis: kuidas jaksata, kui enam ei jaksa”.

Loengule lisab huvitavat perspektiivi asjaolu, et meie esimene ekspert Katrin Aava on maailmameister korvpallis. Arutleme viimaste teadusuuringute üle ning teeme läbi praktilisi harjutusi. Milleks meile heaolu ja kuidas seda hoida? Millised on neli sammu heaolu kogemiseks? Mis kasu võib olla läbipõlemisest?

Kohtumised on tasuta, kuid vajalik on eelregistreerimine, QR-koodi registreerimiseks leiad kuulutuselt või registreeri end läbi Viimsi gümnaasiumi kodulehe vgm.edu.ee.

VIIMSI TALUTURG

Värsked kodumaised kauba ja eheda miljöoga taluturg töötab Viimsi Vabaõhumuuseumis igal laupäeval

kell 10.00-14.00

Müügil eestimaine väärt kraam!

Kes hommikuti turul käib, see asjata ei longi.

VIIMSI GÜMNAASIUM

KOGUKONNA INSPIRATSIOONIÕHTU

ÕNN KOOLIS: KUIDAS JAKSATA, KUI ENAM EI JAKSA

VIIMSI GÜMNAASIUMIS ATRIUMIS, 2. KÖRRUSEL

14. NOVEMBER KELL 18.00

REGISTREERI OSALEMINE SIIN

KATRIN AAVA TALLINNA ÜLIKOOI

VIIMSI HOOLEKANDEKESKUS

PABERVOLTIMISE TÖÖTUBA

TEISIPÄEVAL, 14. NOVEMBRIL KELL 12

HAABNEEME PÄEVAKESKUSE II KÖRRUSE SAALIS

Juhendaja Sune Reinpõld Viimsi Raamatukogust

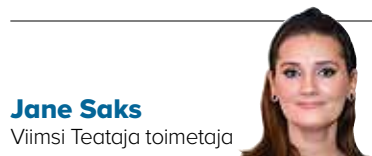
Lisainfo: Lehte Jõemaa, tel 56240688

lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

Vilen Künnapu: Kunst on vaba – sa võid teha, mida tahad

KUNSTNIK Vilen Künnapu on paljudele tuntud kui arhitekt, ent üha rohkem veedab ta aega just maalides. Nii arhitektuuris kui ka maalikunstis paeluvad teda värvid ja tugevad kujundid nagu silindrid, kerad ja kuubikud.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Kohtun kunstnikuga tema Viimsi suvekodus. Poolsaarega on Vilen Künnapu seotud olnud juba aastaid ning seda tänu oma abikaasa Liivile, kelle vanematel oli poolsaarel suvila. Pärast abielumist sai Künnapudel alguse traditsioon veeta suved just Viimsis. Täna on Liivi vanemate suvilast järele jäänud üksnes korsten ja krundile on ehitatud suvemaja, kus Vilen ja Liivi veedavad aastas 6–7 kuud.

Vileni sõnul paelub teda Viimsi juures Rohuneeme tipuni kulgev pikk rannajoon. Aastaid tagasi tekkis perel lausa omaette rituaal, et ujuma sõideti jalgratastega just Rohuneeme. “Tipus on parim ujumiskoht,” oli Vilen kindel. Veel meeldib mehele see, et Viimsis ei ole üksnes majakrundid, vaid vallas toimub ka mitmeid kultuuriüritusi. “Viimsi Artium on hea asi, samuti korraldatakse palju kontserte nii vabaõhumuuseumis kui ka kirikutes,” loetles ta. Kui kunstniku juurde tuleb mõni külaline, kes ei ole varem Viimsis käinud, siis lisaks rannaäärrele, Viimsi Artiumi juures olevatele vanadele kütusemahutitele, Rohuneeme metsas asuvale hiiglaslikule rändrahnule ja poolsaare kirikutele näitab Künnapu külla tulnule ka oma maja, mis pälvis aastal 2008 Viimsi kaudu tiitli.

Tunnustused on Künnapu meelest olulised ja eriti hea on neid saada ajal, kui mõnest teisest suunast tuleb palju kriitikat. “Too aeg vinguti nii Viru Keskuse kui ka Radissoni hotelli üle. Tihti ei ole kriitika ära teenitud, vaid on ebaõiglane,” mõtiskles ta. Ja lisas naljatledes, et kui arhitektibüroo Künnapu ja Pad-

rik tegevuse lõpetas, pälvis tema ise kohe Eesti Kultuurkapitali arhitektuuri sihtkapitali elutööpreemia (aastal 2021 – toim.).

Hoogne maalija

Künnapu tödes, et kuigi praegu on talle südamelähedane maalimine, tegutseb ta edasi ka arhitektina. “Kui keegi pakuks midagi väga huvitavat, eks siis hakkame tegema – minu stiilis ja natukene põnevamalt. Aga niisama küll ei viitsi,” lisas Künnapu. Tema sõnul on maalimine märka ägedam, ent ka seal on arhitektuuri sees. “Teen enda fassaadi ära ja keegi ei muuda seda,” muigas Künnapu.

Kui keegi pakuks midagi väga huvitavat, eks siis hakkame tegema – minu stiilis ja natukene põnevamalt. Aga niisama küll ei viitsi.

Ta lisas, et maju tehakse kollektiivselt, aga maale üksinda. Vileni sõnul on ta terve elu nagu bändis olnud – teised teevad ja tema vaatab, et kõik püsiks koos. “Mõned on mulle ette heitnud, et ma ise justkui ei teegi midagi ja lasen kõik teistel ära teha. Aga majad tulevad ja eks ma ikka ise teen ka midagi,” muigas Künnapu. “Üks noor kolleeg ütles kord mulle, et ma ei peagi muud tegema, kui laudade vahel tangot tantsima ja filme ümber jutustama.”

Novembrikuu lõpuni on kõigil võimalus Püha Jaakobi kirikus Künnapu näitusest “Pühapildid II” ka osa saada. Pühapildidest koosnev näitus on mehe sõnul pigem erandlik, sest enamasti maalib ta

Vilen Künnapu.
Fotod: Tiit Mõtus

Arhitekt oma Viimsi suvekodu ees.

Künnapu veedab üha rohkem aega just maalides.

ikkagi arhitektuuri. “Mul tuli tahtmine natukene ajalugu vaadata ja renessansimeistrite töid uurida. Ka tol ajal maali rohkem piibliainelisi maale,” ütles Künnapu, “ja nii tegin kaheksast pildist koosneva seeria – väike ja suur.”

Väike pilt on nii kavand kui ka iseseisev pilt ega sarnane üks ühele suurega. “See on protsess, suurelt läheb asi teiseks, siis muutuvad ka energiad,” selgitas mees. Väikse ja suure pildi võrdlemiseks võtab kunstivaatleja ka rohkem aega ning süveneb tehtud töödesse. “Üks külastaja tuli minu juurde ja rääkis, et ühe töö juures on parem väike ja teise juures suur. Läbi sarnase analüüsi läheb vaataja rohkem mängu sisse, sest kunst ongi mäng,” kirjeldas Künnapu.

Märgid ja müstika

Näituse juures mängivad tähtsamat rolli ka geomeetria ja värvid. Vilen Künnapu sõnas, et teooriad on tal ajas muutunud, aga arhitektuur ja maalid mitte. “Vanasti olin rohkem abstraktsem, nüüd jutustavam. Geomeetria ja värvidel on tohutu mõju,” selgitas ta. Ka arhitektuuri on ta alati võtnud kui kunsti ning vahel on Künnapule ette heidetud, et tema arhitektuur ei sobitu ümbritseva. “Ma olen öelnud,

et ei peagi sobima! Miks ma peaksin igavate ja ilmetute asjadega sobima?” viskas ta küsimuse õhku.

Künnapu sõnul on kunst vaba ja kunstnik võib teha, mida tahab. “Maalikunstis võid sa panna näiteks puu varju sinna, kuhu sa soovid. Geomeetria järgi oleks ehk vari ühes kohas, aga ma võin selle panna ka teise kohta,” näitlikustas ta.

Huvitav peab olema, küll siis rahakopikas ka tuleb.

Kirjeldatut märkab Künnapu sõnul just pärismaalaste loodusrahvaste kunstis. Maagia ja müstika on Künnapu jaoks olulised, sest sedasi saab ta ühendust kõrgemate jõududega. “Tihti soovime, eestlastena, olla näiteks sakslaste või ameeriklaste moodi ja unustame, et ka meie oleme tegelikult nõiarahvas. Ka meil on oma maa usk, rahvapärimeus ja tohterdamisvõtted,” kirjeldas Künnapu.

Faktide maailmas toetume mõistusele, energeetiliselt maailmas aga intuitsioonile. Kui need kokku panna ja mitte äärmustesse kalduda, siis on hea.

“Oli ehk aegu, kui ma ka ise kaldusin liialt müstikasse, aga nüüd olen tagasi tasakaalus. Hea on, kui püsid seal vahel, sest tavaliselt inimesed seda ei suuda,” selgitas Künnapu.

Sotsiaalmeedia olulisus

Oma tööde ja tegemiste kõrvalt on Vilen Künnapu ka professor Tallinna tehnikakõrgkoolis ja õpetamine talle meeldib. “Inimestes tuleb nende loovus äratada. Arhitektuur on kunst ja seda tuleb võtta vabalt, liiga palju end piirata ei tasu,” ütles Künnapu.

Just tänu õpilastele on Vilen Künnapul ka sotsiaalmeediakonto Instagramis, kus tänaseks on ligi 4000 jälgijat. “Igat pilti, mis ma üles panen, vaatan ma kui kujundit. Jamma ma sinna ei topi,” sõnas mees ja lisas, et Facebookist teda ei leia.

Ent läbi sotsiaalmeedia on nii mitmedki tema tööde vastu huvi tundnud ja mõne maali ka ära ostnud. Ta tunnistas, et ka enesetundele mõjub hästi, kui keegi tehtud tööde vastu huvi tunneb. “Üks itaallanna on mu fänn ja soovib minult enda portreed. Selle teen ma ära. Kunst ja äri on üks mäng,” lisas ta. Aga raha pärast ei ole mees oma elus midagi teinud. “Huvitav peab olema, küll siis rahakopikas ka tuleb,” oli ta põhimõttekindel.

Head suhted pojaga

Poega Augustit peab Vilen enda heaks sõbraks ja koos tehakse kõike. “Mul on ka lapselaps ja äsja avasime Aidas uue näituse “Kella tik-sudes”. Seal on nii minu, Augusti kui ka Alberto maalid,” rääkis Vilen, tuues esile enda poja julguse maalikunstis. “Mulle meeldib öelda, et pärast Augusti õpinguid olin mina tema transamees ning õppisin just tema käest.”

Projekte ja ideid on Vileni ees ootamas mitmeid. Tuleval aastal tuleb ehk näitus Ateenas ning augustis on oodata näitust Rüki galeriis.

KÜSITLUS

Räägi kaasa Tammelaane planeeringuala lahenduse osas

Tänavu augustis toimus Tammelaane detailplaneeringu tuleviku avalik arutelu. Koos kohalolijatega otsustati ühiselt, et huvilised saavad planeeringuala tuleviku osas esitada omapoolseid võimalikke lahendustepanekuid. Praeguseks on vallavalitsus ettepanekud kokku kogunud, grupeerinud ning kogukonnale tutvumiseks ja kaasarääkimiseks esitanud. Viimsilastel on võimalik avaldada läbi veebiküsitluse arvamust ja rääkida kaasa kuni 5. novembrini.

Tammelaane planeeringuala suhtes tuleb vallavolikogul teha uus otsus ja enne selle tegemist soovitakse teada viimsilaste arvamust. "Kogukonna ootus ja seisukohad on meile äärmiselt olulised ja need on suuniseks planeeringulahenduse loomisel. Kogukonna kaasamise eesmärk on, et esitatud mõtted ja ideed saaksid kandvaks planeeringuala ja lähiala tuleviku kujundamisel. Arutelu tulemusel saatis kogukond vallale neli erinevat ettepanekut, täiendavalt lisas ühe ettepaneku ka vald ise," ütles abivallavanem Alar Mik.

Riigikohtu halduskolleegiumi 15.12.2022 kohtuotsusega haldusasjas 3-20-1310 tühistati Viimsi vallavolikogu 28.04.2020 otsusega nr 26 kehtestatud Tammelaane kinnistu ja osaliselt reformimata riigimaa detailplaneering, kuivõrd kohus tuvastas detailplaneeringus olulisi puudusi. Sellega ennistus planeeringumenetlus.

Nüüd on kõigil võimalus esitatud ettepanekutega tutvuda ja jagada enda seisukohta kolme erineva küsimuste plokki kaudu. Tammelaane planeeringuala ja ka piirneva lähiala edasise menetluse käigus tutvustatakse viimsilaste tagasisidet ka volikogule ja tulemusi kasutatakse ühe sisendina edasisel planeerimisel. Küsitlus on leitav Viimsi valla kodulehelt viimsivald.ee.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Tammelaane planeeringuala. Kaart: Maa-amet

Keskkonnasäästlik käitumine tasapisi suureneb

PRÜGIBINGO Lõpule on jõudnud sellel aastal kahel korral vallas läbi viidud segaolmejäätmete liigiti kogumise seire ehk PrügiBinGo. Sügisel läbi viidud kontrollringil oli nõuetekohaselt segaolmejäätmeid sorteerivad majapidamisi märkimisväärselt rohkem kui kevadel.

Aet Pöld

keskkonna vanemspetsialist

PrügiBinGo stardib ka tuleval aastal. Foto: Jane Saks

Oktoobris lõppes selle aasta maikuu alguse saanud jäätmete liigiti kogumise seire ehk PrügiBinGo pilootprojekt, mille esmaseks eesmärgiks oli saada ülevaade elanike käitumisharjumustest jäätmete liigiti kogumisel. Projekti käigus toimus kaks kontrollringi – esimene kevadel ning teine sügisel. Kõik juhuslikult valimisse sattunud kinnistud said personaalse tagasiside.

Sügisese kontrollringi eel andsime kõikidele kontrollpiirkonda jäävatele majapidamistele teada kontrolli võimalikust ajast ja metoodikast. Vallavalitsuse soov oli anda inimestele võimalus oma jäätmete sorteerimise harjumusi enne kontrolli korrigeerida. Kevadise kontrollringi toimumisest teavitati vallavalitsuse kanalites. Kevadise ja sügisese kontrollringi ajal kontrolliti kokku 310 kinnistut. Kui kevadise kontrolli tulemusel vastas 155-st juhuslikult valimisse sattunud kinnistust vaid 3% nõuetele, siis sügisese kontrollis vastas esimest korda kontrollringi sattunutest nõuetele juba ligi 8% kinnistutest. Tõsi, need protsendid on väikesed, aga see on siiski märk muutusest ja viimsilaste teadlikkuse tõusust ning tahtest loodust säästa.

Sügisese kontrollringi valiti juhusliku valimi alusel ka kevadises kontrollringis puudustega esinenud kinnistud. Selliselt saime ülevaate ka sellest, kuidas jäätmete liigiti kogumise kontrolli tulemusel saadetud märgukirjad esinenud puuduste osas on inimeste käitumisharjumusi muutnud. Järelekontroll

näitas positiivseid arenguid. 63-st kinnistust, kellel esimese seireringi ajal esines jäätmete liigiti kogumises puuduseid, läbis teise ringi seire puudusteta juba kuus kinnistut. Seega saame öelda, et peaaegu 10% puudustega kinnistutest tegid enda jäätmete liigiti kogumise seire tulemusel korda. Kindlasti on siin jätkuvalt oluline, et igas majapidamises juurduksid õiged põhimõtted ja neist peetakse leibkonnas kinni. Läbi viidud seire näitas, et suurimaks probleemiks on pakendijäätmete ning biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete liigiti kogumine. Seire tulemus näitas, et väga paljud segaolmejäätmete konteinerid sisaldasid ka sinna mitte kuuluvaid biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid (näiteks kartulikoori, kurki, õuna jms) ning erinevaid pakendeid (piimapakend, jogurtitops, kileümbrised jms).

Viimsi vallavalitsus loosis kõigi seiresse sattunud ning tunnustuskirja saanute hulgast välja viis Piletilevi kinkekaarti. Loosi võitjateks osutusid kaks Laiaküla, üks Metsakasti, üks Äigrumäe ja üks Muuga küla elanik. Võitjatega võetakse otse ühendust.

Jäätmeid tuleb sorteerida

Viimsi valla jäätmehoolduseeskirjast lähtuvalt tuleb biolagunevaid ja pakendijäätmeid koguda segaolmejäätmetest eraldi. Biolagunevate jäätmete liigiti kogumiseks on sisuliselt kaks võimalust: koguda jäätmeid eraldi

biolagunevate jäätmete konteinerisse või kompostida enda kinnistul asuvas nõuetekohases kinnises kompostis. Viimane variant on lubatud vaid üksik- elamutele või paarismajadele. Teistel on kohustuslik omada eraldi biolagunevate jäätmete konteinerit.

Pakendijäätmete liigiti kogumiseks on võimalus kasutada avalikke pakendipunkte, kuid märksa mugavam ning parem lahendus on pakendiorganisatsioonide poolt pakutav tasuta pakendikoti (rahvakeeli „kollase koti“) teenus üksik- elamutele ja paarismajadele või pakendikonteiner korteriühistutele. Alates viie korteriga elamutest on eraldi pakendikonteineri omanike kohustuslik.

Kokkuvõttes võib öelda, et töö jäätmete keskkonnasäästliku majandamisega peab jätkuma, sest kuigi meil on juba positiivseid arenguid, on harjumuste muutmine keeruline. Siin on olulisel kohal inimeste teadlikkus ja tahe keskkonda hoida ning säästa. Kuna viimsilased on keskkonnaküsimustes väga kirglikud ja tähelepanelikud, on lootus, et roheline mõtteviis jõuab ka kodustesse jäätmekonteineritesse. Täname kõiki viimsilasi, kes täna oma eeskujuliku käitumisega kogukonnale eeskuju näitavad! Kuna PrügiBinGo on osutunud väga heaks meetodiks elanike jäätmete sorteerimise harjumuste väljasegitamisel ja muutmisel, on plaanis seiretega jätkata ka tuleval aastal.

RAHVAMUUSIKAANSAMBEL

PIRITA 40. JUUBELIKONTSERT

LAUPÄEVAL
25. NOV. 2023
KELL 16.00VIIMSI HUVIKESKUSE
SAALIS
NELGI TEE 1

PÄRAST KONTSERTI KRINGLIAMPS

Külalisesinejad:
Nõmme Pillikoor
Tantsurühm Valla-alune
Segakoor Viimsi
Kapell ViimsiPille Pürgi autobiograafiline
humoorikas etendus
KÕBUS ja LÕBUSLAVASTAJA
Eero SprittPILLIMEES
Toomas Lunge24.11 kell 19:00
Viimsi Huvikeskus

Piletid müügil Piletilevis, Piletimaailmas ja kohapeal.

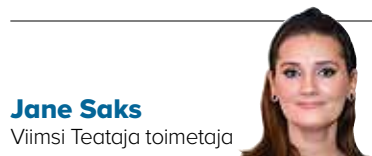
VILEN KÜNNAPU
PÜHAPILDID II
VIIMSI PÜHA JAAKOBI KIRIK 1.10. - 30.11.2023

Kirik avatud: K-R 14-18

Mikk Langeproon teeb debüütesinemise Viimsi Artiumis just hingedeaja kontserdil

MUUSIK ja akordionist Mikk Langeproon on kasvanud Viimsis. Korduvalt akordionistide konkursidelt auhindu noppinud ning telesaatest “Klassikatähed” tuule tiibadesse saanud noor mees usub, et eestlased kuulavad akordionimuusikat hea meelega.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Milline on Teie seos Viimsiga?

Viimsit pean enda sünnikoduks ja kohaks, kus on minu juured. Mul on siin olnud au üles kasvada ja hea meel kõrvalt näha Viimsi viimase 25 aasta arengut. Ütleksin, et Viimsi tänasel päeval on ikka hoopis midagi muud, võrreldes selle ajaga, kui sõpradega maja ümber mängisin – infrastruktuur on tublisti arenenud, rahvastik suurenenud jne.

Alustasite akordioniõpinguid üsna varases nooruses. Kuidas instrumendini jõudsite?

Akordionimänguga alustasin 8-aastaselt Tallinna muusikakoolis, kuid ütlesin, et minu instrumendini jõudmise lugu on isegi võrdlemisi juhuslik. Minu peres (valdavalt ema poolt) olid inimesed tol hetkel muusikakoolis käinud ning minu kaks aastat vanem vend juuba õppis muusikakoolis kitarril ning siis viidi ka mind ikkagi katsetele. Seal tuli laulda ja erinevaid harjutusi teha ning üheks nende küsimuseks oli, et mis pilli ma mängida sooviksin. Ma ei olnud tol hetkel selleks küsimuseks üldse valmis ning komisjon soovitas/tutvustas mulle erinevaid puhkpille. Seejärel paluti mul valida, milline laualolevatest pillidest kõige rohkem kõnetab. Seal oli juhuslikult ka üks akordion – pill, mida mu tädi oli muusikakoolis õppinud – ning otustasin tol hetkel lihtsalt selle pilli kasuks.

Hiljem tuli muusikakoolis lisaks ka klaver, mis akordionistile, eriti just parema käega, erilisi probleeme ei valmistanud. Isiklikult huvist olen hiljem ka päris palju erinevaid instrumente proovinud ja kui on võimalus olnud suhelda mõne teise instrumendi mängijaga, siis tihti uurin sealsete süsteemide kohta ja on antud näiteks ka enda hinnalisi keel- ja puhkpille proovida.

Kas lapse jaoks on akordioni mängu õppimine kerge?

Akordionit peetakse üldiselt ikkagi võrdlemisi keerukaks pilliks just koordineerimise poolest. Samaaegselt tuleb mängida parema käega, millele mugav peale vaadata ei ole, ning vasaku käega, mis omandatakse sageli pelgalt kompimismeelega. Ja kuna sellest veel ei piisa, siis peab lootsa ka tõmbama ja lükkama. Samas on seda pilli võimalik võrdlemisi lihtsa vaevaga erinevatesse eksklusiivsetesse kontserdikohtadesse viia ning mulle tundub ka, et kontserdipublikul on parem elamusest osa saada, kuna instru-

mendi klaviatuur on lausa suunatud publiku poole.

Kui minul on olnud võimalus alustavat akordionisti õpetada, siis üks mu lemmikharjutusi on pelgalt tuulenuuga lõõtsaliikumise harjutamine, et pilli juurde tulek oleks meeldiv ja sujuv protsess. Ning uskuge või mitte – õhunuuga saab ikka väga uhked lood välja mõelda!

Mis Teid akordioni ja akordionimuusika juures paelub?

Akordioni juures mind ilmselt paelub see, et kuna seal on nii palju efekte, mida on võimalik teha, ning erinevaid registreid, millega mängida saab, siis ei hakka kunagi igav. Teinekord tuuakse välja ka seda, et kuna akordion on lausa rihmadega sinu küljes, siis see pill ka hingab koos sinuga.

Kui nüüd muusikast rääkida, siis originaalrepertuaar akordionile on muusikaajaloo seisukohast ikkagi võrdlemisi noor. Kui osalesin näiteks “Klassikatähed 2016” telekonkursil, siis akordion kahtlemata eristus just repertuaarivalikut teistest instrumentidest, kuna helikeel on juba veidi kaasaegsem ja annab ruumi ka efektidele, mida akordion pakub.

Kuna akordion on lausa rihmadega sinu küljes, siis see pill ka hingab koos sinuga.

Pikalt pidasin enda lemmikheliloojaks Johann Sebastian Bachi, kelle muusika kõlab vähemalt minu kõrvale kogu aeg ikkagi lähedalt ning tema teoste esitamine akordioniga on saanud ka palju kiidusõnu. Mul on tegelikult äärmiselt kahju, et Bachi ajal veel akordionit leitud polnud. Kes teab, millist muusikat ta siis veel kirjutanud oleks.

Kuidas Teile tundub, kas akordion instrumendina on eestlaste seas populaarne?

Räägitakse, et siis, kui minu vanaisa noor oli, olid justkui akordioni hiilgeajad ja kui teinekord kusa-gil esinemas olen käinud, on ikka tuldud juurde ja räägitud, et “meil on ka kodus vanaisa akordion”. Seda aega ma ise muidugi näinud ei ole ja saan rääkida võib-olla rohkem praegustest trendidest. Samas, kui olen teinekord erinevates Eestimaa paikades esinemas käinud, on juhtunud ikka mitmel korral nii, et korraldaja tuleb pärast ja ütleb et “täna tuli küll meil publikurekord” või “tavaliselt meil käib kolm korda vähem inimesi kontsertidel”. Se-

Mikk Langeproon. Foto: Oksana Truktanova

da on loomulikult tore kuulda ning see näitab, et akordion läheb ikkagi inimesetele korda.

Millised võimalused on Viimsi muusikakoolis akordionimängu õppimiseks?

Viimsi muusikakoolis õpetab akordionit Henn Rebane, kellel on Eestis ette näidata kindlasti üks silmapaistvamaid akordionisti karjääre. Mul on hea meel, et nüüd on Viimsi Artiumi näol olemas ka kaasaegsed tingimused, mida on võimalik akordioniõppijatel samuti ära kasutada.

Noorte huvi üldiselt muusika-instrumentide õppimise vastu on minu teada ikkagi viimasel ajal langenud – siin mängib rolli kindlasti digitaliseerumine ning COVID-19 pandeemia. See oli aeg, mil muusikud jäid peaaegu esinemisvõimaluseta – see muidugi langetab niigi keerukate muusikaõpingute juures motivatsiooni. Samas on palju ka neid, kes leiavad, et inimeste üldine keskendumisvõime on langenud ja just pillimäng on see, mis seda trenib ning mõjub ajutegevusele hästi.

Noortele akordionistidele soovin kindlasti sihikindlust ja rõõmu musitseerimisest. Lisaks soovin ka leidlikkust – kuna akordionit traditsiooniliselt sümfooniaorkestri koosseisu ei loeta, tuleb sageli ise leida oma tee ning teinekord ka ideedega initsiatiivi haarata.

Olete akordionistina saanud mitmeid preemiaid ja tunnustusi nii Eestist kui ka välismaalt, sh ka Viimsi valla aasta muusik 2016. Mida need Teile tähendavad?

5. novembri kontsert on tõesti mitmes mõttes minu jaoks märgiline. Alustades minu Viimsi Artiumi debüüdiga ja lõpetades Hando Põldmäe kirjutatud “Tuulekontserdi akordionile ja puhkpilliorkestrile” esmaettekandega. Tunnan Handot tegelikult juba Otsa kooli päevilt, kui ta oli minu dirigeerimise õppejõud, kuid selle teose sünnilugu viib meid paari aasta taha. Esmalt oli mul hea meel salvestada tema muusikat Rakvere teatri lavastusele “Kõike head, vana toriseja” ning seal sai alguse ka tihedam koostöö heliloojaga. Ükskord Handoga rääkides akordioni repertuaarist tõin enda senises heliloojatega koostöös esile Helsingi kammerorkestri keelpillidega ette kantud Tauno Aintsi kontserti. Teades Hando Põldmäe tromboonimängija tausta, tekkis mõte, et milline küll oleks puhkpillidega akordionikontsert. Nimelt, akordioni võib ju pidada ka puhkpilliks, enda õhu kasutuse poolest. Umbes aasta tagasi võttis Hando minuga ühendust ja küsis, et kas 5. novembril Viimsi Artiumis teeme selle mõtte teoks. Minu jaoks oli see mõte vägagi elevust tekitav. Järgnes tööprotsess ning nüüd loeme juba päevi, et see publikuni tuua.

Lisaks minule esinevad suurel hingedeaja kontserdil Vabariiklik Orkestrijuhtide Puhkpilliorkester (dirigendid Bert Langeler, Hando Põldmäe, Daniel Hinno ja Ott Kask), Viimsi muusikakooli puhkpilliorkester, EELK Viimsi Püha Jaakobi koguduse kammerkoor, segakoorid Viimsi, Viikerkoor, Üits viis, Viimsi kooli vilistlaste segakoor, Viimsi gümnaasiumi segakoor ja meeskoor Sakala.

Teisisõnu on tulemas üks igavesti uhke kontsert ja hea meel on ka selle üle, et erinevate toetajate toel on kõigil võimalik sellest tasuta osa saada!

Isiklikult ootan kontserdile kindlasti enda tuttavaid ja õpilasi Viimsist, akordionihuvilisi, koori- ja orkestrimuusikahuvilisi. Kindlasti ka neid, kes pole veel Artiumisse jõudnud või väga tihti kontserdisaali ei satu.

Tule kontserdile!

■ **Hingedeaja kontsert** pühapäeval, 5. novembril kell 17 Viimsi Artiumis.

■ Ettekannde tulevad:

Hando Põldmäe (1971) “Tuulekontsert akordionile ja puhkpilliorkestrile”. Teose on heliloojalt tellinud Mikk Langeproon (1995), Viimsist pärit tunnustatud akordionisolist, kes astub üles teose esiettekannde solistina;

6. oktoobril oma 70. juubelisünnipäeva tähistanud Rein Rannapi “Viikingi sõdalased” puhkpilliorkestrile. Teost esitati esmakordselt Vabariikliku Orkestrijuhtide Puhkpilliorkestri poolt 23. oktoobril 2022 Palazzolo sull’Oglio muusikamajas Itaalias;

Hollandi helilooja ja dirigendi Jacob de Haani (1959) “Gospel missa” segakoorile ja puhkpilliorkestrile. Helilooja on ka ise teost Eestis ette kandnud – 21.04.2018 Tartu kontserdimajas ja 22.04.2018 KUMU auditooriumis. Kontserdist tegi otseülekannde Klassikaraadio. Viimsi Artiumis astub “Gospel missa” esituseks lavale 200-liikmeline segakoor ja 60-liikmeline orkester – ilmselt suurimaid esituskoosseise, kes Artiumis siiani esinenud on;

Eesti helilooja Priit Raiki (1948–2008) “Kuuvalgel ööl” ning Ameerika helilooja James Curnow (1943) “Fanfare to Flourish”.

■ **Hingedeaja kontserdi korraldavad** koostöös Vabariiklik Orkestrijuhtide Puhkpilliorkester ja Viimsi muusikakool. Kontsert on tasuta!

NÄITUS

Kunagise lasteaia Piilupesa voodid viidi näitusele

Unel on meie elus ülitähtis roll ja me märkame seda eelkõige siis, kui tunneme sellest puudust. Üldinimliku vajadusena ümbritseb uni meid kõikjal – alates argipäevast fantaasiate ja kunsti välja. Näitus “Uneversum” avab just une erinevaid tahke.

Haabneeme Kirovi kalurikalhoosi lasteaia Piilupesa voodi, Niina Eigi, 1983. Foto: Elo Vahtrik

magamisboks, mille Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuseum taastas koostöös Valge Kuubiga,” sõnas näituse kuraator Sandra Nuut.

Allikas: tervisemuseum.ee

“Niina Eigi kujundatud majakujuliste vooditeni jõudsin, kui uurisin laiemalt, milliseid magamis- asemeid on kohalikud disainerid loonud. Haabneeme Kirovi kalurikalhoosi lasteaeda Piilupesa on korduvalt postmodernistliku sümbolobjektina esile tõstetud. Lugesin Niina Eigi loodud sisekujunduse ja mööbli kohta 1980. aastatest ning edumeelsetest ruumiideedest. Vooditesüsteemil on võluv maja vorm: sellel on sissekäik, trepp ja kapikesed nelja voodikoha kõrval. Keerulisem oli aga leida voodit ennast, kuna lasteaed on lammutatud ning esialgu ei olnud lootust, et mööblit on midagi säilinud. Koos näituse produktsiooni-meeskonna Valge Kuubi liikme Berit Teeääriga jõudsime otsingute käigus lõpuks Viimsi vallavalitsuseni ja sealt ka kolme voodini ühes valla angaaris. Täna on näitusel üks kahekorruseline

Viimsi lähiaja kultuurikalender

Kontserdid ja teatrietendused

- 5. novembril kell 17** hingedeaja kontsert. Osalevad: Viimsi valla ja Viljandi segakoorid, Viimsi muusikakooli puhkpilliorkester, Vabariiklik Orkestrijuhtide Puhkpilliorkester. Viimsi Artiumis. Tasuta.
- 5. novembril kell 19** “Vanuse 50 varjundit” – Andres Dvinjaninovi juubelituur. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 14. novembril kell 19** Kaire Kreisi Kabaree! Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 24. novembril kell 19** Valdo Jahilo “Kõbus ja lõbus”. Pille Pürgi autobiograafiline monoetendus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 25. novembril** rahvamuusikaansambli Pirita juubelikontsert 40. Viimsi huvikeskuses. Tasuta.

Eakatele

- 3. novembril kell 11** kohvihomeik külalisega. Tervis kallim vara. Külas on perearst dr Mari Virula. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 9. novembril kell 15** mardipäeva pidu. Külas on Rae valla näitering etendusega “Miks merevesi on soolane?”. Randvere päevakeskuses. Tasuta.
- 9. novembril kell 16** meeleolukas meestepäev. Pop-folk tantsuansambel Uppsari. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 10. novembril kell 11** raamatusõprade klubi. Loetud ja kirjutatud.

Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.

13. novembril kell 17.30 Raha-tarkuse klubi. Haabneeme päevakeskuses. Tasuline.

- 16. novembril kell 11–15** bridži-turniir, mängivad Loo ja Haabneeme klubid. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 17. novembril kell 11** kohvihomeik külalisega. Immuunsuse tugevdamine. Külas on dr Epp Veski. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 23. novembril kell 16** kadripäeva tantsutrall, esinevad taidlejad. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 24. novembril kell 11** mõttemängude tund. Haabneeme päevakeskuses. Tasuta.
- 24. novembril kell 14** kadritrall huviringides. Randvere päevakeskuses. Tasuta.

Lastele

- 18. novembril kell 13** Vimpsiku jutu- ja mängutund. Viimsi raamatukogus. Tasuta.

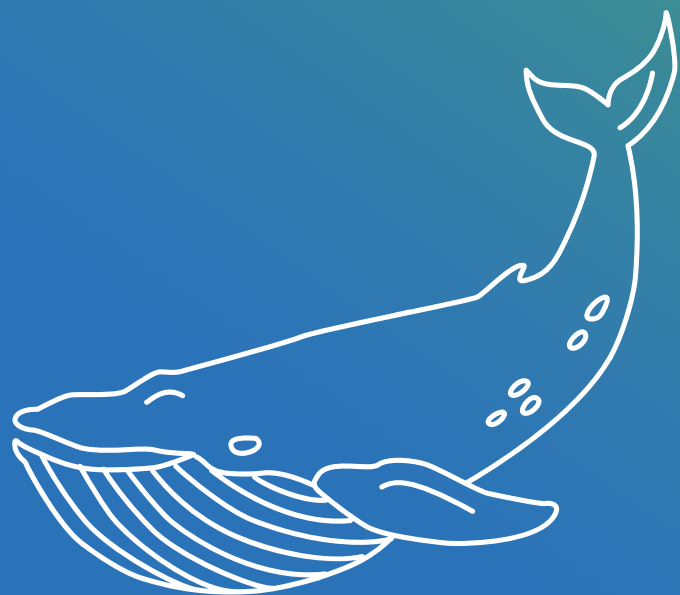
Varia

- 4. novembril kell 11** Alexanderi tehnika algkursus. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 6. novembril kell 15** teeme koos näituse “Jõuluküla”. Ruumilise majakese meisterdamise töötuba. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 7. novembril kell 17.30** loeng “Ekraanide mõju lastele ja kodused kompromissid”. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

- 7. novembril kell 18** sõprusest ja teise nägemisest. Kirjanik Viivi Luigega vestleb Aija Sakova. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 8. novembril kell 12** emade ja laste kogemuste ja juturingi hommikud. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 8. novembril kell 15** teeme koos näituse “Jõuluküla”. Ruumilise majakese meisterdamise töötuba. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 11. novembril kell 11.30 ja 15.30** voolava akrüülmaali töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 11. novembril kell 17** filmiõhtu “Alistamatu Herson”. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 15. novembril kell 17.30** Marja Matiiseni uus algajate lapitöö kursus. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 17. novembril kell 19** jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 18. novembril kell 11** jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 18. novembril kell 11** Alexanderi tehnika kursus edasijõudnutele. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.
- 22. novembril kell 18** pilguheit eesti kunsti. Surmatantsust Noor-Eestini. Viimsi raamatukogus. Tasuta.
- 24. novembril kell 19** jõulupärja töötuba. Viimsi huvikeskuses. Tasuline.

Sport

- 17. novembril** Viimsi uisuväljaku avamine.

**VIIMSI
KAASAV
EELARVE**

Tule ja anna oma hääl!

Teeme koos Viimsi elukeskkonna paremaks.

Kaasava eelarve 2023 ideede hääletamine 1.11–30.11.2023.

Sotsiaalpedagoogi tööd ei saa meetriga mõõta ega käega katsuda

AASTA HARIDUSTÖÖTAJA Viimsi vallavalitsuse korraldatud haridustöötajate tänuüritusel sai tänavu aasta haridustöötaja tiitli viimsilane ja Püünsi kooli sotsiaalpedagoog **Marju Usk**.

Jane Saks
Viimsi Teataja toimetaja

Tiitel tuli Marju Uski jaoks üllatusena. “Olen rõõmus, et minu tööd on märgatud, et sotsiaalpedagoogi ameti olulisus on esile tõstetud,” sõnas Usk. Heameelt teeb talle ka teadmine, et Viimsi vald märkab ning tunnustab muuhulgas ka koolide tugispetsialistide tööd.

Seda, et aasta haridustöötaja tiitel just Püünsi kooli jõudis, peab Marju suureks tunnustuseks nii enda tööle kui ka kooli kollektiivile. “Püünsi kooli tugimeeskond koos tööka õpetajakonnaga teeb suurepäraseid tööd, et väikestest uudishimulikest, vahel tembutavatest ja pisut ka ülemeelikutest koolijärglastest saaks põhikooli lõpuks juba tasakaalukamad teadmised tulvil noored,” ütles ta. “Täna kolleegid, et minu kandidatuur aasta haridustöötaja tiitlile esitati.”

Marju leiab, et tunnustamist ja kiitmist vajab iga inimene – see tekitab heaolutunde ja lisab teotahet. “Ma ei suudaks oma tööd teha ilma lastevanemate tänusõnadeta. Südamsoojendav on lugeda kirja, kus lastevanem tänab, et ma tema last mõista püüan ja lapsele koolis toeks olen,” tõi ta näite.

Sotsiaalpedagoog on kindel, et lapsed, kes kodus oma edusammude või pingutuste kohta lastevanemalt tunnustavaid sõnu kuulevad, on rõõmsameelsemad, enesekindlamad, loovad ja hoiavad terveid sõbrassuhteid ning on oma tegevustes motiveeritumad. Õpilane, kes ehk klassikaaslastega võrreldes nii kiirelt ei arvuta või raamatutekste ei loe, võiks saada tunnustust keskendumise, ülesandejuures pusimise eest. Tunnustada võiks sõbrala ulatatud abikäe, kaaslaste märkamise, paranenud käitumismustri või paranemisprotsessis pikalt püsimise eest. Kindlasti peab tunnustus olema siiras.

Sotsiaalpedagoogi igapäevatöö

Klassidesse tulevad kokku erineva temperamendi ja isiksuseomadustega õpilased, kes tihti on pärit ka täiesti erinevatest keskkondadest. Õpetajad hakkavad sellest keerulisest kooslusest vormima klassikollektiivi, kus kõigil oleks hea ja turvaline õppida. Klassikliima kujunemise käigus hakkavad selguma õpilased, kelle individuaalsusega tuleb rohkem arvestada: õpilased, kes ei suuda ühistest kokkulepetest kinni pidada, kes ei ole õppinud teistega arvestama, ei suuda sõlmida sõprussuhteid; õpilased, kes on ehk kaaslastega võrreldes madalama kohanevusega, kelle turvatunne tekib siis, kui midagi ei muutu, juba ühest klassiruumist teise minnek või põhjustada häiritud oleku, millele võib järgneda näiteks protest; õpilased, kes ei suuda tunnis keskenduda jne.

Ma ei suudaks oma tööd teha ilma lastevanemate tänusõnadeta.

Esmase info õpilaste kohta, kes vajavad toetamist, saabki Marju klassijuhatajatelt ja ka eripedagoogidelt. Toetust vajavate õpilastega ta vestleb. “Küsin näiteks, kuidas koolis meeldib, kes on lapse sõbrad, mida laps vabal ajal kodus teeb, mis võiks olla koolis-kodus teisiti, mis muret teeb. Mure leevendamiseks otsime koos lahendust,” kirjeldas ta.

Marju Usk tõdes, et on lapsi, kellele kunagi ei ole mingeid nõudmisi esitatud. Laps ei teagi, et kokkulepitud reeglid on täitmiseks. Koostöös klassijuhatajaga aitab ta lapsel mõista kooli- ja klassireegleid. Kokkulepete omandamise abistamisega toetab ta õpilase sotsiaalse kompetentsuse arengut. “Vanemate klasside õpilaste kehvadest

Vasakult: Viimsi vallavanem Illar Lemetti, aasta haridustöötaja tiitli pälvinud Marju Usk ja abivallavanem Marju Aolaid. Foto: Annika Haas

hinnetest, tihedatest puudumistest räägime klassijuhatajatega, et välja selgitada nende põhjusi,” lisas Usk. Kui õpilane on hakanud koolikohustust eirama, peab mõtlema, millega see on asendunud. See on märk lapse murest. “Probleem võib tulla kodust, kuid läbisaamine klassikaaslastega on samuti väga oluline komponent lapse koolis toimetulekul,” sõnas ta.

Sotsiaalpedagoog leiab, et konfliktidesse satuvad tihti lapsed, kellelega koos on teistel suhelda keeruline. “Kuulan ära kõik osapooled, suunan nende omavahelist leppimist, kus me püüame koos välja selgitada, mida üksteiselt oodatakse, kuidas omavahelisi suhteid parandada,” kirjeldas Marju. Kui kooli satub õpilane, kes ei ole näiteks mitmeid aastaid koolis käinud, kelle sotsiaalsed oskused on minimaalsed, kelle käitumine üllatab ja häirib paljusid, vajab ka tema väga palju tuge.

“Ennetustööd võiks rohkem teha, et varem välja selgitada õpilaste sotsiaalsete oskuste arendamise vajadus. Tihti näeb aga minu päev välja selline, et plaanitud vestlustest kõike ei jõuagi teha, sest vahetelevad kiiret tegutsemist nõudvad teemad,” tõdeb Marju. Toetava tugimeeskonna ja asjatundlike õpetajate abil püütakse abivajajateni jõuda, kuid sotsiaalpedagoog tõdeb, et kõikjale nende käed kahjuks ei ulatu.

Palju koostööd teeb Marju Usk ka lastevanematega, sest kodu on lapse arengu alustala. Ta soovib, et õpilane tajuks, et teda püütakse abistada ja temast hoolitakse nii kodus kui ka koolis. Usk rõhutab, et lastel pole probleeme, neil on puudulikult arenenud oskused või oskuste puudumine. “Oskusi tuleb õpetada ja järjekindlalt harjutada. Lapsed üldiselt ju teavad, mis on õige, iga laps tahab olla hea, kuid ta ehk ei oska oma stressi sõnastada ning ta käitub selle välja. Vahel on lihtsalt vaja paremat käitumist harjutada,” sõnas ta kindlalt.

Laste murekoorem

Sotsiaalpedagoog tõdeb, et kahjuks on laste murede koorem tihti nii suur, et nad ei jaksa murede seljakotti kandagi. Klassiruumis võib väsimusest kurnatuna istuda õpilane, kes pidi taas öö läbi valvel olema meeleus hirmus, kas onu tuleb ka täna öösel tülitama. Ja ema ütleb, et kannata ära. Seal võib istuda ema poolt hoolega varjatud sõjauudiseid kuulnud väsinud laps, kes pärast eestikeelseid koolitunde õpib õhtul ukraina koolis, sest ema teab, et nad pöörduvad koju tagasi. Vahel see laps rõõmustab, et ei pidanudki veebis kontrolltööd tegema, sest õhuhäire tõttu jäi tund pooleli.

Lapse keeruline käitumine on enamasti “jäämäe tipp”. Vee all asuv osa on lapse tunded, emotsioonid, kaitsemehhanism. “Kodu peab olema soe turvaline koht, kust õpilane hommikul rõõmsa tujuga kooli läheb ja mis pärast tegusat päeva last rõõmuga tagasi ootab. Tean, et paljudes kodudes just nii ongi,” sõnab Marju.

Lisaks tavapärasele koostööle õpetajatega kaasab sotsiaalpedagoog vajadusel ka kooli psühholoogi, eripedagoogi, õppejuhi, koolijuhi ja lastevanemad. Lisaks tehakse tihedat koostööd Viimsi valla lastekaitsepspetsialistide, lastekaitsepspetsialistide ja noorsoo-, veebi ja piirkonna politseiga. “Spetsialisti kaasamine on iga juhtumi puhul individuaalne, tegutsen vastavalt olukorrale,” täpsustas Usk.

Töö nõuab konfidentsiaalsust

Konfidentsiaalsus on sotsiaalpedagoogi töös ülioluline. Igapäevatöös saadavad teda eetika, austus ja empaatia. “Lähtun põhimõttest, et õpetajat informeerin juhtunust niipalju, kui see on vajalik klassiga ainetunni läbiviimiseks või klassijuhatajal klassi hea mikrokliima hoidmiseks. Kui õpilasel suri lemmikloom või jäid kooliasjad pärisa juurde, annan sellest õpetajale

teada, et ta saaks arvestada õpilase võimaliku teistsuguse käitumisega. Ma ei jaga infot õpilastega koduseinte vahel juhtunust, ei räägi laste muredest,” kinnitas Usk.

Kui Marju Usk saaks edastada noortele sõnumi, siis oleks see selline: “Noored, kõige tähtsam on iseendaga sõbraks saada. Vahel ongi vaja kanda musti prille ja seljas soomusrüüd, kuid endast hoolimine peab jääma. Oled nagu oled, pärismaailmas ei ela Barbid ja Kenid. Maga piisavalt, toitu tervislikult, õpi huviga. Ole sõbralik ja naerata – siis naeratab ka maailm sulle vastu.”

Ole sõbralik ja naerata – siis naeratab ka maailm sulle vastu.

Lastevanematele ütles ta, et liigne kontroll lapse tegutsemiste üle, oma unistuse realiseerimise soov lapse peal, kuid ka pidev liigne kiitus või üldse piiride olematus mõjuvad lastele kurnavalt, tekitavad agressiivsust, langetavad enesehinnangut. “Laps vajab kindlalt kehtestatud piire, mis tagavad talle turvatunde. Last ei tohi kasvatuses ilma jätta, kui näiteks tema temperamendijoonte tõttu võib kasvatus osutada raskeks. Laps ei saa sinna midagi parata, kui ta ärritub kiiremini kui kaaslastel, kellel võib-olla on teine temperament. Kuid laps on teile tänulik, kui ta teab, kuidas oma ärritust enne selle vihaks muutumist õigeaegselt taltsutada. Laps vajab soojust, hellust, armastust, ärakuulamist, mõistmist. Lapse kõht peab olema täis ja magatud peab olema piisavalt. Lähisuhted on olulised. Lubage lapsel kodus olla tema ise, kartmata koduste hukkamõistu. Kuulake last! Laps käitub tihti lastevanema tegude, mitte sõnade järgi.”

Marju lõõgastub SUP-lauaga sõites. Foto: erakogu

ELUKESTEV ÕPE

Väärivate ülikooli teise loengu peab Karl Käsnapuu

Tartu ülikooli juhitud väärivate ülikooli programmid toimuvad kokku 15 piirkonnas üle Eesti. Viimsi väärivate ülikooli teine loeng toimub 16. novembril kell 13.

Sel korral toimub loeng teemal "Uudishimu suure teadmatus vastu". Karl Käsnapuu (fotol) on tanatoloog ehk surmauurija. Tema teaduslik huvi on hõlmanud surmakultuuri, -hirmu ning -lähedasi kogemusi. Isiklik surmaga silmitsi seismise kogemus Indias dalai-laama kodulinnas, kus maailma seletab Tiibeti budism, pani teda küsima, millele me inimestena saame toetuda, kui tuleb otsa vaadata iseenda surmale. See küsimus on inimesi paelunud aegade algusest peale ning selle küsimuse vastusest oleneb nii üksikisikute kui ka tervete ühiskondade käitumine. Kuidas ja mida saab rääkida niivõrd kaalukast küsimuskohast, mis on ümbritsetud suurest teadmatusest?

Liikumisaasta puhul on vallavalitsuse kultuuriosakond planeerinud iga sügissemestri 1,5-tunnise loengu keskele 15-minutilise liikumispauzi, mil kogunud tervisejuht näitab ette harjutusi, mida on võimalik absoluutselt kõigil ettevalmistuseta ja saalitoolidel teha.

Viimsi väärivate ülikooli 2023/24 õppeaasta loengud toimuvad kord kuus neljapäeviti Viimsi Artiumi kammersaalis kell 13–14.30. Selle sügise loengud toimuvad veel 16. novembril ja 14. detsembril. Registreerimine loengutesse on avatud kodulehel www.ut.ee/et/sisu/vaarivate-ulikool-viimsi-vallas. Lisainfo saab e-posti teel kadri.sild@viimsiv.ee või telefonil 602 8880.

Lisaks saavad kõik Viimsi väärivate ülikooli õppurid võtta osa üle-eestilisest veebiseminaride programmist. Loengud toimuvad kord kuus reedet algusega kell 15.15 Zoomi vahendusel. 24. novembril saab kuulata Tõnu Esko (TÜ arendusprorektor) loengut teemal "Geenidest ja kunstist". Täiendav info ja registreerimine toimub kodulehel ut.ee/et/veebiseminarid kaudu.

Kadri Sild
projektijuht

Väärivate ülikooli uus õppeaasta algas 19. oktoobril. Foto: erakogu

Mida näitab eesti meeste tervisepeegel?

MEESTE TERVISE KUU Tervisekassa poolt 2022. aastal läbi viidud uuringust selgus, et iga neljas Eestis elav mees on rasvunud, ligi pooled on ülekaalulised, vererõhk on kõrge veidi enam kui pooltel meestest ja vaid veerand uuringus osalenuist olid normaalkaalus.

Liina Kähti

Fertilite turunduspartner

Rasvunud meeste osakaal suurenes koos vanusega ja see oli seotud pea-aegu kõikide kehvade tervisenäitajatega. Neil oli kõrgem vererõhk, madalam testosterooni tase ning kehvemad maksa- ja vaimse tervise näitajad. Samuti tarvitasid nad sagedamini valuvaigisteid.

Kaitseliit on läbilõige Eesti ühiskonnast ja peegelpilt meie meeste tervisest. Kaitseliidu rühma parameedikud Andrus Rumm sõnul pole Kaitseliitu astumiseks tervislikke piiranguid ja alati leitakse soovijale sobilik roll. Saab olla nii toetaja kui ka tegevliige. Siiski ülekaalus ja rasvunud meeste kehakaalu probleem on ilmselge ja eriti nukraks teeb see näitaja just noorte meeste puhul. Veedetakse ju igapäevaelus tööpäevi kontorist ja õppustesse kutse saabudes tormatakse õppustele, kus vähene füüsiline ettevalmistus selgelt välja joonistub. Nii mõnigi kord ilmnevad tervisemured just õppuste käigus, mil selgub, et meestel on vähesest füüsilisest liikumisest või vaimsest ülepingsest kõrge vererõhk. Samuti võimenduvad Kaitseliidus ülekaalust tulenevalt selja- ja liigeste probleemid. Kui varustuse raskusaste võib ulatuda 30 kilogrammini, sisaldades lisaks baasvarustusele ka laskemoona, granaate, miine, varuvett, kiivrit ja killuvesti, koormab see paratamatult ka meeste selga.

Andrus Rumm meenutab muretekitavat olukorda, kus koos kompani meditsiiniivanemega analüüsiti 30 Kaitseliitu tuleva mehe tervist, kellest

Igäuhe tervis on tema enda kätes. Foto: Canva

pooled oleks tulnud tegevliikme kohalt tervislikel põhjustel n-õ välja praakida.

Pärnu haigla kirurgiakliiniku juhataja, uroloog, kapten (res) Margus Krabi (fotol) tagasisidest lähitult ohustavad eesti meeste tervist üldtuntud terviseriskid ja haigused, nagu südame-veresoonkonna probleemid, hingamis- ja diabeet ja kasvaja. Nende tekkepõhjused on multifaktoriaalsed – geneetika, keskkond, eluviisid, toitumine jms. "Kombineerides elu kaardipakist välja tõmmatud kaarte, saame kokku erinevaid haigusi. Me ei saa kõiki võimalikke haigusi 100% vältida, aga saame nende tekke riski võimalikult väikseks viia, vältides ülekaalu, olles mõõdukas alkohooliga, mitte suitsetades, vältides sugulisel teel levivaid infektsioone, tegeledes kehakultuuriga," loendab Krabi.

Vaimne ja füüsiline tervis

On ju üldtuntud fakt, et terves kehas (loodetavasti) on terve vaim. Liikumine ja füüsiline aktiivsus on head vaimse tervise aspektid. "See on ka teaduslikult tõestatud, et füüsiline aktiivsus on samaväärne ravim meelegaoluhäiretele ning kergele/mõõdukale depressioonile kui medikamentoosne ra-

vi. Ei taha nüüd öelda, et probleemide korral on üks teisest parem, vaid kogu pakett on oluline – kehaline aktiivsus, teraapia, medikamentoosne ravi," sõnab dr Krabi.

Ka Andrus Rumm soovib eesti meestel harrastada regulaarset liikumist, mis oleks stabiilne ja pigem iganädalane harjumus või positiivne rutiin kui jõusaalis rassistamine.

Vaimse tervise ja tervisemurede teema on viimastel aastatel Euroopas ja ka Eestis üks olulisemaid murekohti. Dr Krabi toob välja veel ühe olulise nüansi – see on julgus rääkida oma probleemidest ja muredest. Eesti mees võib olla "tantsulõvi", aga tihti on tal raske oma muredest rääkida. Hea tervis, nii vaimse kui ka füüsilise, aluseks on aga head perekondlikud ja sotsiaalsed ning ka töösuhted. Tihti on täheldatud, et paarissuhtes mees on üldjuhul parema tervisega. See pole muidugi reegel, alati leidub erandeid.

Kokkuvõttes on eesti meeste tervis igäuhe enda kätes. Regulaarne keheline aktiivsus ja tervislik elustiil võivad olla meestele olulisteks vahenditeks oma tervise ja heaolu edendamisel. Oma probleemide tajumine, tunnistamine ja muredest rääkimine on oluline vaimse tervise seisukohalt.

11 novembril algusega kell 17
Viimsi Raamatukogu (Randvere tee 9, buss nr.1)

ГОРЬ
ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ ФИЛЬМ
ALISTAMATU HERSON
11 листопада о 17:00 бібліотека Виімсї
Вхід - безкоштовний

HEСКОРЕНІЙ ХЕРСОН

PRESS

Sissepääs on tasuta

VIIMSI ROTARY KLUBI
ROTARY CLUB OF VIIMSI

KUULUTAB VÄLJA STIPENDIUMI

Soovime motiveerida ja tunnustada oma huvialal silmapaistvate tulemustega 16–22 aastast Viimsi õpilast või tudengit, kellel on:

- potentsiaal jõuda tippu antud alal;
- selge nägemus nii isiklikest sihtidest kui ka selle seotusest Eesti ühiskonnaga;
- tarmukust oma eriala tutvustamisel ja teiste kaasamisel Viimsi kogukonnas.

PALUME ESITADA TAOTLUS HILJEMALT 23.12.2023

Taotlus peab sisaldama:

- CV
- Motivatsioonikiri (kuni 1 A4)
- Taotluse põhjendus koos eelarvega
- Soovituskiri juhendajalt (digitaalselt allkirjastatud)

Valiku otsuse tähtaeg on 31.01.2024
Taotlus esitada e-posti aadressile: viimsirotdary@gmail.com

VIIMSI HOOLEKANDEKESKUS

BRIDŽITURNIIR

NELJAPÄEVAL, 16. NOVEMBRIL KELL 11
HAABNEEME PÄEVAKESKUSE II KORRUSE SAALIS
Loo ja Haabneeme klubid

Lisainfo: Aavo Maasing, tel 5017976
aavo.maasing@gmail.com

Pensionäride ühenduse sügispidu toimus rõõmsas meeleolus

TÄHTPÄEV Tänavu möödus 30 aastat Viimsi Pensionäride Ühenduse (VPÜ) asutamisest. On märkimisväärne, et selline ühendus, kus palgalisi töötajaid pole kunagi olnud, on korraldanud mitmeid erinevaid üritusi ja kaasanud hulga viimsilasi. Ühised väljasõidud, reisimuljed nii ilusalt Eestimaalt kui ka lähinaabrite juurest, teatrielamused, koosveedetud aeg ja võimalus silmast silma suhelda on läbi aegade olnud hea põhjus kodust välja tulla.

Helle Mölder
VPÜ juhatuse liige

Sellist mõtet väljendas ka peo avamisel koosolijaid tervitanud Viimsi vallavanem Illar Lemetti, kes muuhulgas tänas VPÜd vallavalitsusele heaks koostööpartneriks olemise eest. Suhtlemine ja järjepidevus on väärtused, mida hindab nii vallavalitsus kui ka eakate kogukond.

Sel aastal toimus sügispidu Viimsi koolis, kus peoruumide valmisemiseks tuli korraldajatel rinda pista laudade-toolide paigaldamisega. Kus aga häda kõige suurem, seal abi kõige lähem ja nii tulidki meile appi Viim-

VPÜ esimees Raimo Tann koos tantsijannaga.

Sügispidu korraldati juba 15. korda. Fotod: Ruslan Dontsov

si rannameeste klubi härrasmehed, kes selle ülesandega kenasti hakkama said. Külaliste tulekuks olid maitsekalt kaunistatud ja kaetud laud kenasti ootamas ja sügispidu, mis kandis järjekorranumbrit 15, võis alata.

Tänavu oli meile noorusaegadest tuntud ansambel Laine see, kes esitas oma aegumatuid hitte, meenutas ansambli tegevuse tippetki ja palus peost osavõtjad tantsule. Sooja aplausi osaliseks said Viru varietee tantsijad, kelle hoogne esinemine peoliste tuju tõstis. Hästi maitset ka sünnipäevatorit, mis oma päevakohase kaunistusega veelgi pidulikkust lisas.

Tantsu vihuti aegumatute hittide saatel.

Peoliste arv oli küll piiratud, aga ürituse korraldamisega tänab VPÜ juhatus kõiki ühenduse liikmeid, kes meie ettevõtmistest osa võtavad.

KOMMENTAAR

VPÜ on olnud vallavalitsusele väga hea koostööpartner

Illar Lemetti, vallavanem: Viimsi Pensionäride Ühendus on oma 30 tegevusaasta jooksul tulemuslikult tegutsenud meie valla väärkas eas inimeste esindusorganisatsioonina ja on olnud vallavalitsusele väga heaks koostööpartneriks.

Meil on ühine eesmärk pakkuda vanemaelastele inimestele tegevusi, mis aitavad neil olla nii vaimselt kui ka füüsiliselt aktiivsed. Seda eesmärki kannavad muuhulgas VPÜ korraldatavad ühisüritused, näiteks erinevad väljasõidud, suvepäevad ja jõulude tähistamine. Selliseks ürituseks on ka igal aastal korraldatav sügispidu, mis sel aastal toimus 21. oktoobril Viimsi kooli aulas.

Üritus oli väga hästi korraldatud ja heameel oli näha, et peole saabunud inimesed olid rõõmsameelsed ning positiivse ellusuhtumisega. Eraldi soovin esile tõsta peoliste väga head tantsuoskust!

Teated

Rinnavähi sõeluuringud toimuvad ka Viimsis

20.–24. novembrini on mammograafiabuss Viimsi vallamaja ees (Nelgi tee 1).

Tänavu kutsutakse rinnavähi sõeluuringule ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971 ja 1973. Uuringul osalemine on tasuta ja selle eest tasub tervisekassa. Registreerimine toimub telefonil 627 4470 (E–R kell 8.30–17).

Sõeluuringu eesmärk on avastada rinnavähk võimalikult varases staadiumis, et alustada raviga õigeaegselt ning vähendada haigusse suremust ja tõsta haigete elukvaliteeti. Oluline on sõeluuringul osaleda ka kaebuste või sümptomiteta, sest varajases staadiumis rinnavähk endast märku ei anna.

Ka tänavu saadame naistele SMS-teavitusi mammograafiabussi jõudmisest tema elukoha piirkonda. Kui ei ole võimalik mammograafiabussi uuringule minna, saab kuni aasta lõpuni uuringule aja broneerida ka digiregistratuuris.

Allikas: tervisekassa.ee/soeluuring

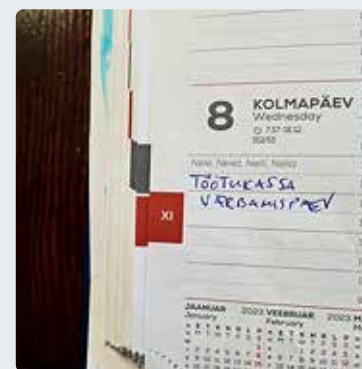
RINNAVÄHI SÕELUURINGUD VIIMSI VALLAS
Naistele sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961, 1963, 1965, 1967, 1969, 1971, 1973

BRONEERI AEG
tel 627 4470
E-R kell 8.30–17.00
(AS Mammograaf)

20.-24.11
Nelgi tee 1
Viimsi vallamaja ees
as mammograafiabuss

Osale töötukassa värbamispäeval

Kolmapäeval, 8. novembril kell 10-13 toimub Tallinna lauluväljaku klaassaalis (Narva mnt 95) töötukassa värbamispäev. Tasuta üritusel on tööd pakkumas nii tootmise, teeninduse, logistika, tervishoiu kui ka muude sektorite ettevõtted.

Värbamispäevale oodatakse igas vanuses inimesi. Foto: Jane Saks

Värbamispäeva eeliseks on võimalus suhelda otse tööandjatega ning sobivuse korral leppida kokku proovipäev või töövastlus. Värbamispäevale on oodatud igas vanuses töötajad, nii töötud kui ka karjäärimuutust soovivad inimesed. Kohapeal saab nõu küsida töötukassa karjääri-nõustajalt, Euroopas töötamise võimalusi tutvustab EURESi spetsialist ning juriidilistes küsimustes toetab tööinspeksioon.

Lemme-Getter Bogatkin
töötukassa tööandjate konsultant

Tasuta vaimse tervise teenused Viimsis

Psühholoogiline nõustamine (täisealistele)

Nelgi tee 1
broneerimine.viimsi.ee

Teenused on viimsilastele tasuta.

Lisainfo:
viimsi.ee/vaimne-tervis

SEENIORIDE KUNSTISTUUDIO

ESMASPÄEVAL, 6. NOVEMBRIL KELL 12

VIIMSI KUNSTIKOOLIS (Artiumis)

OSALUSTASU 10 €

Erinevad tehnikad ja teemad

Lisainfo: Lehte Jõemaa, tel 56240688

lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

MARDIPÄEVA PIDU

ETENDUS "MIKS MEREVESI ON SOOLANE?"

KÜLAS ON RAE VALLA NÄITERING VÕ-LU

NELJAPÄEVAL, 9. NOVEMBRIL KELL 15.00

RANDVERE PÄEVAKESKUSES

KIBUVITSA TEE 1

Lisainfo: Aime Salmistu, tel 56907520

Valla vanim kohvik rõõmustab nii kohalikke kui ka kaugemalt tulijaid

HAABNEEME KOHVIK Rohuneeme teel on juba üle poole sajandi viimsilaste maitsemeeli toitnud. Kohvik on avatud iga päev, pagari-, kulinaariatooteid ning cateringi on samuti võimalik ette tellida.

Kärt Radik
Viimsi Teataja
kaasautor

Haabneeme kohvik alustas oma tegevust aastal 1973 ehk tänavu täitus täpselt 50 aastat, mil poolsaare vanim järjest tegutsenud kohvik on oma kliente maitsevate roogadega rõõmustanud. "Gunnari (Gunnar Tamm, juhatusel liige ja omanik - toim.) ema tuli Haabneeme kohviku juhatajaks selle asutamise alates. Kohvik oli töös pereettevõtteks ning 1992. aastast alates tegutseb kohvik AS Tampe egiidi all," räägib Kerti Plakso, kes töötab firmas juhiabi-personaljuhina ning hoolitseb ka müügi, kodulehe ja sotsiaalmeedia eest.

Esimestel aastatel tegutses Tampe AS ka vanas Viimsi koolis ning paralleelselt hoiti käigus Haabneeme kohvikut. "Meil on tööl inimesed, kes on firmas olnud algusaastast peale. Lisaks Viimsi koolile olime aastaid ka PERHi toitlustajad, kus meie meeskond oli lausa 150-liikmeline, et kõik arstid ja pat-siendid ära toita. Lisaks olime tegutsenud ka Merivälja koolis, ETV majas ning Kaitseväe peastaabis. 2012. aastal võitsime äsja renoveeritud Tallinna Teletorni restorani hanke," kirjeldab naine firma pikaajalist kogemust toitlustussektooris laiemalt.

Väike ühte hoidev meeskond
Igapäevaselt on Haabneeme kohvikus tööl viis inimest, kes toimetavad nii kõögi poolel kui ka leti

taga. "Meeskonnatöö on väga oluline ning meie pluss ongi just see, et meie inimesed on kaua koos töötanud. Kaadri voolavus on meil minimaalne ning peaaugult on lahkunud alles siis, kui on jõutud pensioniikka. Kuid mõned on jäänud meile tööle ka pensioniea saabudes. Meie töötajate keskmine vanus on 40 pluss, tööl on igas eas inimesi. Meil töötades on inimestel kindlus, et asjad toimivad. Oleme üle elanud nii masu kui ka koroonat ning ei ole end sidunud ei Wolti ega Boltiga. Me ei ole ajaloos ei nime ega keha vahetanud. Käime koos teatris ja väljasõitudel, jõulude eel käib töötajatel pakapikk külas ning uue aasta õhtusöögiga tänane seljataha jäänud aastal tehtu eest. Lisaks Viimsis asuval kohvikule toimetame ka Tallinna ülikoolis ja Swedbanki peamajas ning kõikide kohtade peale kokku 29-st töötajast on tervelt viis ametis esimesest tegutsemisaastast alates," kirjeldab Kerti.

Paljud veel kindlasti mäletavad, et kuni aastani 2013 oli Haabneeme kohvikus nõukaegne interjöö. "Harjumuse jõud on suur ning nii mõnedki inimesed olid päris pahased, kui me seda muutma hakkasime. Sama on toitudega. Meil on jätkuvalt menüüs sardellid hapukapsaga, guljašš ning Kiievi kotlet, mida valmistame algusest peale ise - need peavad jääma menüüsse, muidu saavad püsikliendid pahaseks. Meil on tööl pagar, kes on ametis esimesest päevast alates, ning väga paljud kliendid on jäänud tänu temale oma lemmikonditritoodetele truuks," ütleb Gunnar Tamm.

Tampe kutsub kõiki lõunale.
Foto: erakogu

Mees räägib heldimusega oma emast, kes juba üle poole sajandi tagasi asus Haabneeme kohviku etteotsa. "Meie juurde tullakse just koduste ja klassikaliste toitude pärast, millega on inimesed harjunud. Kodused toidud muutusid eriti populaarseks koroonat ajal. Meie toitutes ei ole tegelikult kunagi olnud tähestiku tähti ehk säilitusaineid," ütleb mees.

Huvitava faktina töid nii Kerti kui ka Gunnar esile, et kohvikus käivad just isad lastega. "Emad tahavad võib-olla veidi rohkem glamuuri, aga meie kohvikus ütlevad isad, et nad saavad siin kõhu korralikult kodusest toidust täis ja neile meeldib siin," toob Kerti välja.

Käsitööleib ja mesi

Haabneeme kohviku saiad ja konditritooted valmistatakse munadest, mida saadakse oma pikaajastelt tarnijatelt ja koostööpartneritelt. "Meie supid tehakse ikkagi lihast ja puljongid keedetakse, mitte ei tehta pulbrist. Väga suur osa

meie tegevusest moodustab ka catering - sünnipäevad, konverentsid, pulmad ja peied. E-poodi me ei ole avanud lihtsalt põhjusel, et siis jääks vahetu suhtlemine klientidega tahaplaanile ja kogu toimetamine muutuks liiga tehniliseks. Haabneeme kohviku Facebooki leht töötab hästi ning tihtilugu inimesed helistavad meile tellimuse edastamiseks lihtsalt ette, et palun pange need ja need tooted valmis. Kogu saab erinevaid vaagnaid ja kulinaariatooteid tellida ning 80% meie klientidest ongi püsikliendid. Tösi, koroonat ajal tegime ka kojuvedu, aga see oli paratamatus," räägivad Kerti ja Gunnar.

Haabneeme kohvikust on võimalik kaasa osta veel naturaalselt õunamahlaga ja mett, mis tuleb Kütiõruse Võrumaalt. Jõulude eel rõõmustatakse viimsilasi marineeritud kõrvitsa ja hapukapsaga, mis on kinkepurkidesse pakitud ja klientide poolt väga armastatud. "Täna oleme olukorras, kus meie pagar ei jõua kõikidele soovijatele meie käsitööleiba ette küpsetada, sest see tööpoolest sulab suus. Varem tehti seda paar korda nädalas, aga nüüd lausa iga päev," ütlevad Haabneeme kohviku omanikud.

Lisaks meele ja mahlale jõuavad Võrumaa põldudel ja metsadest Viimsisse ka kukeseened, kartul ja kurgid. "Kõiki naturaalseid tooteid müüme me ainult siin Viimsis, kuski turul me neid pakkumas ei käi," ütleb Gunnar.

Avatud iga päev

Haabneeme kohvik on iga päev avatud hommikul kella kümnest õhtul kaheksani välja. Kõige tihedam aeg on lõuna, kui inimestel koht tühi - siis võib järjekord olla päris pikk. Päevapakkumised kehtivad igal nädalapäeval kuni piltlikult öeldes kaupa jätkub. Tihtilugu ostetakse siit perlele ka soe õhtusöök

kaasa. Kui väljareklaamitud päevapraad peaks otsa lõppema, siis tehakse lihtsalt midagi sama maitsvat asemele - ilma ei jää keegi.

Õhtutundidel on võimalik kuni 45 inimest mahutavat ruumi rentida. Lisaks Haabneeme kohvikule on toitlustust pakutud ka Viimsi raamatukogus, Rannarahva muuseumis ja Viimsi Artiumis.

Kui rääkida klientide lemmikute, siis magusadõprade hitt-tooteks on kindlasti vahukoorekook, mida tehakse loomulikult ehtsast vahukoorest. "On suur vahe, kas lasta ilusast välismaisest pakendist nn keemiavahukoort saiale peale või valmistada ehtsast vahukoorest ise ilus valge mütsike. Päris vahukoort säilib vähem aega, aga maitse on kindlasti parem. Vastlata ajal valmistatakse meid pagarikojas ka mõned tuhanded kuklid ja ikka selle õige vahukoorega. Väga populaarsed on ka kringlid, kus me ei kasuta säilitusaineid. Kohupiima-kirsikringel on selline toode, mida tellitakse kaasa mitte ainult pidupäevadeks, aga ka näiteks nädala lõpuks, kui minnakse kuhugi maale," kirjeldavad Kerti ja Gunnar. Armastatud nostalgiatoodet - sefiiritorvike, mokakänd, moorapea ja sefiirtordid - on koha leidnud ka Stockmanni toidumaailma kondiitritelis.

Külmlauast toovad omanikud lemmikutena esile näiteks kartuli-singi ja kartuli-muna salati - jällegi klassika. Päevamenüüs löövad laineid teada ja tuntud supid, nagu kodune seljanka, pearoogadest pikkpoiss kartulipüreega, mille puhul kasutatakse vana head retsepti piima ja võiga.

Hoia silma peal!

■ Koduleht: tampe.ee/haabneeme-kohvik/

12. NOVEMBRIL KELL 15.00
VIIMSI PÜHA JAAKOBI KIRIKUS
ÜHISKONSERT
KOORE JUHATAB
ANDRUS KALVET

60

KONSERTIL KÕLAB KOORIMUUSIKAT ERINEVATEST AJASTUTEST JA STIIIDEST, SEALHULGAS DIRIGENT ANDRUS KALVETI ARRANŽEERINGUTENA

VIIMSI PÜHA JAAKOBI KOGUDUSE KAMMERKOORI ja VIIMSI KOOLI VILISTLASKOORI ESITUSES

sissepääs TASUTA

VIIMSI HOOLEKANDEKESKUS

MEELEOLUKAS MEESTEPÄEV
NELJAPÄEVAL, 9. NOVEMBRIL KELL 16
HAABNEEME PÄEVAKESKUSE I KORRUSE SAALIS
POP-FOLK TANTSUANSAMBEL
UPPSAR

Lisainfo: Lehte Jõemaa, tel 56240688
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

VIIMSI HOOLEKANDEKESKUS

RAAMATUSÕPRADE KLUBI
REEDEL, 10. NOVEMBRIL KELL 11
HAABNEEME PÄEVAKESKUSE II KORRUSE SAALIS
LOETUD JA KIRJUTATUD...

Lisainfo: Lehte Jõemaa, tel 56240688
lehte.joemaa@viimsihoolekandekeskus.ee

ÖPPEREIS

Lapimaa toimekad kogukonnad

Koostööprojekti "Uut hoogu" raames korraldasid Põhja-Harju ja Ida-Harju koostöökojad õppereisi Lapimaale. Seal osalesid aktiivsed kogukonnaliikmed Viimsi, Jõe-lähtme, Rae, Anija, Kose ja Raasiku valdadest.

Õppereisi jooksul külastati kolme Lapimaal asuvat küla - Vuollerimi, Hakkast ja Överkalixi -, mis on tuntud oma aktiivse kogukonna ja külaelanike omavahelise koostöö poolest. Lisaks tutvuti ka kohalike ettevõtetega.

Vuollerim on Lapimaa küla, kus elab umbes 800 inimest ning külaelanikud on koos asutanud ca 40 MTÜd. Kohalikke ettevõtteid on kokku umbes 60, neist neli kuulub külale. Külal oli ka oma ajaleht, aga põhiline infovahetus käib endiselt Vuollerimis olevate stendide kaudu.

Hakkase piirkond Hakkasbygden koosneb umbes 20st külast, neil on oma kool, bensiinijaam ja toidupood. Selle küla suurim uhkus on

külaelanike poolt "päästetud" bensiinijaam ning oma jõududega renoveeritud kortermaja, mille üüritulu läheb küla eelarvesse. Külastati ka kirikut, mille esimene vaimulik oli eestlane August Richard Rebane.

Överkalixi (aasta vald 2022) vallamajas tutvustas piirkonda vallavanem Jan Johansson. Nende suurim mure on see, et piirkonnas rahvastik vananeb ja noori lastega peresid on raske valda elama "meelitada". Ligi 40% kohalikest on vanuses 65+. Samas piirkonnas asub põhjapõdrafarm Kaatis Reindeers, kus jagati teadmisi ka Saami kultuuriloost.

Reisi lõpus nähti pisut teistmoodi hotelli - Tree Hoteli maju. Nimelt on sealse hotellitoad, igäiks oma näoga, ehitatud puulatvade kõrgusele. Ühe öö hind selles hotellis jääb vahemikku 600-13 000 eurot.

Jane Saks

Viimsi Teataja toimetaja

Põhjapõtru võib ühes farmis olla maksimaalselt 30. Foto: Jane Saks

Hotellid on turistide seas populaarsed aastaringset. Foto: Tõnis Tuuder

KOGEMUS

Iirimaa – mida nägime ja õppisime?

Septembrikuisel Põhja-Harju Koostöökoja õppereisil Iirimaaale külastasime maapiirkondi, kus küldes elanikke ca 400-500 ja ka väiksemaid linnaasumeid. Kohe jäi silma, et majapidamised olid väga heas korras ja ka iirlased ise ütlesid, et nende majandus hakkas tõusma 1990ndatel. Praegu on nad paremal järjel kui Iirimaa osa, mis kuulub Ühendkuningriigi valitsemise alla.

Iirimaa oli majade ümber ilus murulapike koos lilleampelitega, puudusid peenramaad ja kuigi Iirimaaal süüakse imetlusväärset palju juurvilju, siis enamus neist imporditakse sisse. Nimelt on karjakasvatust farmeritele palju tulusam äri kui juurviljakasvatust. Toidukultuur on kindlasti üks teema, mis tugevalt silma jäi - serveeritud praed olid alati vähemalt 30% aurutatud juurviljaga, nii pidi see olema ka koolides ja lasteaedades. Ülejäänud osa praest koosnes tihti kartulipudrust ja punasest lihast või valgest kalast.

Iirimaaal on kehtestatud suhkrumaks ja kui Eestis on tavaks, et suhkrurikas limonaad maksab sageli vähem kui pudelivesi, siis Iirimaaal oli hindade vahetorkord kenasti paigas - vesi taskukohase hinnaga ja muud joogid kallimad. Usun, et nende muudatuste tulemused avalduvad peagi ka rahvatervise statistikas.

Ütlus "kus viga näed laita, seal tule ja aita" kehtib iirlaste kohta 100%. Iirimaaal on vabatahtlik töö au sees ja lausa tavaks. Kui maapiirkonnas leiab kogukond, et kohalik pood on puudu, siis pannakse rahad kokku, kaasatakse fonde ja tehakse asi ära. Tihtipeale nii, et ka müüjad jm vajalik tööjõuressurs on vabatahtlikkuse alusel kaasatud. Pille on esmaspäeval ja Malle teisipäeval müüja ja kui pood hakkab tulu teenima, siis otsustatakse, kas võetakse keegi palgale või suu-

Iirimaa lopsakas lilleilu. Foto: erakogu

natakse tulu uute projektide käivitamiseks kogukonna hüvanguks. Sellisel põhimõttel toimivad ettevõtmised suurtest spordikompleksidest väikeste päevahoidudeni välja.

Iirimaaal on keskmine farmer vanem kui 65 aastat. Paljud on üksikud mehed, kuna nende naisevõtt jäi suure näljahäda aegsesse perioodi, mil tüdrukuid viidi maalt välja ja naised Iirimaaal lihtsalt ei jagunud. Üksi elamine ja sellega kaasnev eraldatus on viinud kõrgele ka enesetappude arvu vanemaegaliste meeste seas.

Täna on Iirimaa juhtidele ja teadlastele suur väljakutse, kuidas tagada põllumajanduse jätkusuutlikkus, sest see on olnud Iirimaa alustala pikki sajandeid. Usun, et iirlased ei ole siin ükski ja teema, kuidas hoida nii olulist valdkonda nagu põllumajandus elujõulisena, puudutab ka eestlasi ja kogu ülejäänud maailma.

Annika Vaikla

MTÜ Lubja Külaseltsi liige

Eesti
Sõjamuuseum
KINDRAL LAIDONERI MUSEUM

ISADEPÄEVA PANNKOOGI HOMMIK

Pühapäeval, 12. novembril
algusega kell 11:00
Sõjamuuseumis

esm.ee

Liikumisaasta raames – lauatennis

PINKS Uuringud ja teadlased on jõudnud järeldusele, et lauatennis on aju jaoks parim spordiala. See tempokas mäng on väljakutseid, aga ka võrdselt rahuldust pakkuv nii füüsilisele kui ka vaimsele tervisele. Neuroteadlane ja kliiniline psühhiaater dr Daniel Amen nimetab lauatennist "parimaks ajuspordiks".

Priit Lehtlaan

Viimsi lauatenniseklubi juht, Eesti lauatenniseliidu juhatuse esimees

Lauatennis on maailmas üks enim harrastatud spordialasid. See on üks kiiremaid mänge, olenevata sellest, mis tasemel ollakse. Tänu sellele põletab spordiala palju kaloreid ning parandab südame tööd ja tervist. Tegu on ka kontaktivaba spordialaga ehk vigastuste oht on väike. Spordialad, mis nõuavad pidevat kontakti mängijate vahel, nagu näiteks jalg- ja korvpall, on laste ja noorte seas väga populaarsed, aga need põhjustavad ka sagedamini vigastusi. Vastupidiselt neile on lauatennis madala riskiga spordiala, sest lauatennises on väga vähe mängijatevahelist kontakti, eriti üksikmängu puhul. Mõned põhivigastused, näiteks liigeste väänamised ja nikastamised, on siiski võimalikud, kuid neid ei saa me vältida isegi jalutades.

Kuna lauatennis nõuab lühike si kiirendusi, hoiab see südame-vereosoonete süsteemi treeningu ajal aktiivseks, keha liikumas ja südame pumpamas. Seega on lauatennis kasulik nii südame kui ka jalgade ja ülakeha tugevdamiseks. Oluline eelis lauatennise puhul on spordiala tõhusus koordineerimise arendamisel. Iga liigutus vajab paindlikkuse, koordineerimise ja tasakaalu kombinatsiooni, mistõttu õpivad lauatennist mängivad inimesed kiiresti hindama läheneva palli ja õige tabamiskoha vahelist aega.

Ala toetab laste arengut

Lauatennist mängides ei treeni me mitte ainult oma keha, vaid ka aju. Kuna see spordiala nõuab, et aju oleks loominguiline, siis nii inimese mälu, käitumine kui ka õpi- ja sotsiaalsed oskused arenevad, seda eriti lastel. Lisaks sellele õpetab lauatennis lastele tööeetikat, probleemide lahendamist ja spordimeheliikust. Lastest veel rääkides – vaadates lauatennist psühholoogilisest perspektiivist, arendavad lauatennist mängivad lapsed tõenäoliselt oskusi ja strateegiaid, mis aitavad neil ka väljaspool spordisaali hakkama saada. Kuna lauatennist mängitakse enamasti üksi, muudab see lapse iseseisvaks ja oma tegude eest vastutavaks. Ja mis kõige parem – laps omandab kõik vajalikud oskused ise samal ajal lõbusat tegevust nautides.

Lauatennis on mäng, mis on mõeldud kõigile. Oled sa noor või vana, mees või naine – lauatennist saavad kõik mängida, sest füüsiline võimekus ei ole nii oluline kui strateegia ning seetõttu võitja ennustamine on väga raske. Lauatennis hoiab mängija vaimselt erksana – pidev mõtlemine, kavandamine ja mängustrateegiatega kujundamine hoiab aju aktiivseks ning suurendab aju verevarustust. Lauatennis on ka mäng, mida saab harrastada iga ilmaga, sest mängimisvõimalusi on nii siseruumides kui ka välitingimustes. Tegemist on samuti rahakotisõbraliku spordialaga, sest alustamiseks on vaja ainult reketit, mille hinnad algavad kümnest eurost.

Lauatennis pakub suurepäraselt viisi suhelda teiste inimestega, kas

Viimsi lauatenniseklubi liikmed. Foto: Viimsi LTK

kodus pereliikmetega või kasvõi pargis uute inimestega. Tänu sellele võib mäng aidata luua uusi suhteid ning parandada suhtlemisoskust. Lauatennist tuleks mängida sellepärast, et see on lõbus.

10. tegutsemisaasta

Viimsi lauatenniseklubi (LTK) tähistab sel aastal juba 10. tegutsemisaastat. Selle aja jooksul on klubist läbi käinud ja algõpetuse saanud väga paljud noored ja täiskasvanud. Treeningud on varasemalt toimunud nii tennisehallis, päevakodus, noortekeskuses kui ka hotellis. Aastast 2018 viime treeninguid läbi Foruse spordikeskuses.

Oleme selle aja jooksul läbi viinud erinevaid laagreid ja võistlusi ning Viimsi LTK mängijad on võistlustel olud väga edukad – võidetud on hulgaliselt autasusid ja Eesti meistri tiitleid. Klubi eesmärk on lauatennise populariseerimine ka edaspidi ja aidata noortel lauatennisehuvilistel oma eesmärgi saavutada. Samuti pöörame klubi üha enam tähelepanu ka paralauatennisele ja kutsume mängima kõiki harrastajaid sõltumata soost ja vanusest. Klubi treener Raimond Einer on valitud Eesti lauatennise-

liidu poolt aasta noorte treeneriks aastatel 2020 ja 2021.

Lauatennise ajaloo

Lauatennise ehk pingpongi (*whiff-waffi*, *bim-pami*) või siis nn maa-keeli pinksi alge tuleb viktoriaanlikult Inglismaalt, kus Indiast naasnud briti sõdurid tõid selle mängu idee kaasa 19. sajandi lõpupoole. Päril alguses, 1860.–1870. aastate paiku kasutati võrgu asemel raamatuid ja ka reketiteks olid raamatud. Mängupalliks oli siis tavaline golfipall. Suur muutus mängu tuli aastal 1901, kui briti lauatennisehuviline James W. Gibb leiutas tänapäevased pinksipallid ning samal aastal tutvustas E. C. Goode maailmale uut, kummiga kaetud reketit.

Huvitavaid fakte lauatennisest

• Lauatennis on Hiina rahvusspordiala.

• Arstid soovivad lauatennist mängida ka patsientidel, kes kannatavad Alzheimeri või dementsuse käes, sest see aitab mälu treenida.

• Õed Jackie ja Lisa Bellinger purustasid 1993. aastal maailmarekordi, lüües palli edasi-tagasi 173 korda ühe minuti jooksul.

• 1970. aastal silusid USA ja Hiina oma pingelisi diplomaatilisi suhteid just tänu lauatennisele.

• Ametlik mõõdetud Guinnessi rekord lauatennisepalli löömise kiiruses on 2016. aastast poolaka Łukasz Budneri käes, kes lõi palli kiiruseks 116 km/h. Kuigi võistlustel seda ei mõõdata, võib võistlusmängus palli kiirus küündida isegi 160 km/h ja lauatennisepall võib teha kuni 9000 pööret minutis.

• Maailma kõige pikem lauatennise üksikmäng toimus 20. augustil 1978 Ameerika Ühendriikides, kus omavahel mängisid Danny Price ja Randy Nunes kokku lausa 132 tundi ja 31 minutit.

• 2017. aasta juunis tehti Ameerika Ühendriikides maailma kõige suurem lauatennise reket, mille mõõdud olid 3.53 x 2.02 m.

Viimsi LTK 2023. aasta parimad tulemused Eestis

■ Pert Marten Lehtlaan võitis 15-aastasena U19 vanuseklassis nii kulla, hõbedat kui ka pronksi (vastavalt: noormeste paarismäng, segapaarismäng ja üksikmäng).

■ Priit Eiver sai 75+ vanuseklassis Eesti meistriks.

■ Jan Kenneth Toming, Pert Marten Lehtlaan ja Ilmar Vuhka (Viimsi PINX) said Eesti võistkondlikeks meistriteks U19 vanuseklassis.

■ Sebastian Asu, Tristan Priisalm ja Henri Türk (Viljandi LTK Sakala) saavutasid U15 Eesti võistkondlike meistrivõistlustel III koha.

Viimsi Raamatukogu

TEEME KOOS NÄITUSE "JÕULUKÜLA"

Registreeri ennast maja meisterdamise töötuppa 6. või 8. novembril kell 15 e-posti aadressil sune.reinpold@viimsiraamatukogu.ee

VALMISTA PABERIST, PAPIST VÕI PIPARKOOKIDEST MAJA.

Too see 30. novembriks Viimsi Raamatukokku. (Kõrgus kuni 30 cm)

Teisipäeval, 7. novembril kell 18 Viimsi Raamatukogus

SÕPRUSEST JA TEISE NÄGEMISEST

Kirjanik Viivi Luigega vestleb Aija Sakova

Sissepääs vaba.

KIRJUTA ENNAST SISSE SPORTLIKUMASSE KODUKOHTA

Iga sissekirjutanud viimsilane panustab oma kodukoha arengusse. Aitäh Sulle!

viimsivald.ee/sissekirjutus

VIIMSI VALLAVALITSUS

Jalgpallis on olnud hea hooaeg

JALGPALL Kui klišeena kõlab lause “aeg möödub nii kiiresti”, aga iga natukese aja tagant tagasi vaadates see just täpselt nii ju ongi. Oli see ju nagu eile, kui otsisime toetajaid ja tegime mängijatega kokkuleppeid, et saaks hooaega alustada. Nüüd juba mõtleme, et kohe on viimased mängud, siis hetkeks puhkame ja hakkame taas algusest peale.

Erle Meresmaa
Viimsi jalgpalliklubi
kogukonnajuht

Viimsi JK naiste võidukas 2022 hooaeg tagas neile koha naiste meistriliigas. See oli ikkagi suur samm. Koht oli aega ära teenitud, aga kas ikkagi saadakse hakkama, kas on piisavalt mängijaid? Hakka-

sime ju mängima naiskondadega, kes on juba aastaid oma esindusnaiskonna loomisega tegelenud ja ka nende kogemused olid meie omadest suuremad.

Esmane eesmärk oli kindlasti tabelisse püsima jääda. Suure ümberkorraldusena hakkasid naisharrastajad treenima koos esindusnaiskonnaga. See tagas selle, et ka naisharrastajate tase tõusis ja nii oli võimalik panna kokku kaks naiskonda. Üks mängib

Jalgpall on viimsilaste südames.
Foto: Raigo Tõnisalu

naiste meistriliigat ning teine naise II liigat. Nii said vajadusel II liiga naised mängida ka meistriliigas ning vastupidi. Vangerdusega tagati olukord, kus vajalik mängijate arv oli olemas väljakul, aga vahetusi sai võtta ka pingilt. Ometi tuli kaotusi veidi rohkem, kui oleks eeldanud, aga naised suutsid end alati vajalikel hetkedel kokku võtta ja näidata, mis puust nad on. Hooaja lõpuni on muidugi veel minna ja viis olulist mängu, mis võivad meie kaardid veel sassi lüüa, eesootamas. Viiest mängust kolm toimuvad Viimsis ja me kutsume kõiki naisi toetama ja kaasa elama!

Esindusmeeskonna hooaeg
Rääkides aga meie esindusmeeskonnast, siis ka siin on mängijaid teinud suurepäraselt tööd. Kui eelmine hooaeg püstiti küll esikolmiku piirimail, aga lõpuks maanduti ikkagi neljandal kohal, siis tänaseks on kindel, et mängitakse teisele või kolmandale kohale. Esimese koha ning koha uuel hooajal Premium liigas on taganud endale FC Nõmme United. Meil on jäänud kolm mängu lõpuni, kaks neist kodus. Oleme oma mängudega taganud koha üleminekumängudele. See tähendab, et võib-olla mängib ka Viimsi esindusmeeskond uuel hooajal Eesti mõistes kõrgeimal tasemel jalgpalli.

KOMMENTAAR

Oleme ebamugav võistkond igale vastasele

Karl Erich Kaljuvere, meeskonna kapten: 2023 hooaja eel panime meeskonnasiseselt eesmärgiks tulla esiliigas iseisivate klubide arvestuses kahe esimese hulka. Praeguseks on eesmärk täidetud ja mängime hõbemedalile. Kui võrrelda eelmist hooaega praegusega, saab öelda, et oleme meeskonnana olnud stabiilsemad ja suuri äraakukkumisi pole olnud. Oleme suutnud vigastustest ja äraliikumistest hoolimata säilitada võistkonna, kes on ebamugav igale vastasele. Tänu stabiilsusele oleme mänginud end karikas 16 parema hulka, kus saame novembri lõpus mängida karikale kõrgliiga klubi Narva Transi vastu ja Premium liiga üleminekumänge. Meie klubi koosneb peamiselt oma noormängijatest ja mis võiks olla parem hooaja lõpp, kui karikas jõuda veerandfinaali ja tõusta meistriliigasse.

Alati kütab kirgi teema, et kas jalgpallis on õnne vaja või piisab ainult heast tehnikast ja oskustest. Ilma kahe viimaseta ei tee platsil midagi. Vahel lihtsalt on nii, et meeskonnana võid teha 5–10 pealelööki väravale, aga ükski lihtsalt ei lähe sisse – vastasel õnnestub vaid üks kontra teha ning sa oledki mängu kaotanud. Eks see ongi mõlemise koht ja tekib tunne, et järelikult ei ole oskused piisavad. Samas ei ole olemas jalgpallurit, kes alati võimaluse tekkides ka värava lööks.

Kui tahad olla osa ajaloost, siis pane varakult kalendrisse kirja kuupäevad 18. ja 25. november, sest need võivad muuta Viimsi jalgpalli tulevikku. Osad teist kind-

lasti mäletavad, kui Viimsi JK-st sai esiliiga B võitja. Kohati tundus, et tribüünil kaasaelajad olid mängu lõppedes võib-olla isegi rohkem pingest väsinud kui mängijad ise.

KOMMENTAAR

Suutsime täita oma põhilise eesmärgi

Liisa Liimets, naiskonna kapten: Hooaja algus läks meil üllatavalt hästi, arvestades, et uusi mängijaid oli palju ja meil on ikkagi esimene aasta meistriliigas. Mängisime päris stabiilselt ja suutsime ka tugevamatele vastastele peavalu tekitada. Hooaja teine pool nii hästi küll ei läinud, aga sellegipoolest suutsime täita oma põhilise eesmärgi, milleks oli meistriliigasse püsima jäämine. Usun, et järgmine hooaeg tuleb paljulubav ja suudame ka rohkem punkte koguda.

Nooleturniir tõi kokku pea sada huvilist

NOOLETURNIIR 7. oktoobril Viimsis toimunud Eesti Darts A-kategooria nooleturniirile tuli kokku 66 meest ja 15 naist igast Eestimaa nurgast. Lisaks oli kohal üks lätlane ja juba pikalt Maarjamaal elav šotlane.

Eero Ehala
harrastaja

Huvitavaid hetki ja üllatusi pakkuv *duubel-in - duubel-out* formaat ei

Viimsis toimunud nooleturniiri osales huvilisi üle terve Eesti.
Foto: erakogu

vedanud ka seekord alt ja põnevust oli küllaga.

Mehed jagati 12 ja naised 4 alagruppi. Meestest said igast grupist edasi neli, seega pääses *playoffi* kokku 48 mängijat.

Meestest tuli võitjaks Argo Mõtt (klubist Lihula Nool), kes alistas finaalis 7-2 Voldemar Arderi (Mad Murphy's Darts Club). 3. kohta jagasid Raido Kruusvee (Nooleklubi Saturn) ja Raido Uibos (Laheda Spordiklubi).

Naistest tuli võitjaks Tiina Tiisler (Tartu Dartsiklubi), kes alistas fi-

naalis 6-2 Sigrid Kirsimetsa (Koeru Dartsiklubi). 3. kohta jagasid Mariika Sarrapik ja Marilyn Hämarmets (mõlemad Mad Murphy's Darts Club).

Noormeestest tuli võitjaks Marcus Juuram (spordiklubi Viru Darts), kes alistas finaalis Mattias Mitti (Mad Murphy's Darts Club) tulemusena 5-1.

Tänane Lavendel SPAd igakülgse abi ning ürituse korraldamisele kaasaaitamise, restorani Ribi toitlustuse ja Viimsi valda projekti toetamise eest!

Viimsi MyFitness pakub treenimiseks nüüd veelgi paremaid tingimusi

Funktsionaalal asub mõnes venitusnurg, kus pärast trenni saab end mugavalt sirutada ja venitada. Fotod: Kristi Heil

SPORDIKLUBI MyFitness on Viimsi Keskuse II korrusel avatud juba enam kui kaheksa aastat ning hiljuti läbis paljude viimsilaste lemmikuim trennipaika ka värskenduskuuri. Nüüd on küllastajatel treeninguteks veelgi paremad tingimused ning klubi kinnitusele kasutatakse neid võimalusi usinalt.

Helen Saluveer
Viimsi Teataja
kaasautor

MyFitnessi treeningute juhi Eva Ottase sõnul said klubis kapitaalselt ümber ehitatud pesuruumid ja saunad. "Lisaks laiendasime jõusaali, kuhu tekitasime Functional Zone'i ehk funktsionaalala. Seal saavad trennitegijad oma keha raskusega treenida, kasutades soovi korral ka vajalikke väikevahendeid, näiteks hantleid, kummilinte ja sangpomme," selgitab Eva. "Samuti asub seal nüüd mõnusam venitusnurg, kus saab

pärast trenni veidi omaette sirutada ning venitada." Uuendusena on jõusaalialale paigaldatud ka laadimisjaamad koos taarakogumise tünnidega. "Laadimisjaama saab panna oma telefoni trenni ajaks laadima ja taaratünni mugavalt ära visata tühja taara," tutvustab Eva.

Treeningud noortele

Tunniplaan on Viimsi MyFitnessis endiselt mitmekesine ning iga treenija leiab endale kindlasti sobiva treeningu. "Eraldi tooksin välja hea valiku noortreeninguid, mis on suunatud treenijatele vanuses 12–15 eluaastat. Noortreeningud on eelkõige üldfüüsilised, treener keskendub just selles vanuses noore füüsilise arengu toetamisele

Treenimisega alustajatele soovivad MyFitnessi personaaltreenerid, et saada treenerilt vastused kõigile küsimustele ning panna paika treeningukava.

Personaaltreenerid Jevgenia Aaskivi ja Cätlyn Toomere.

ja parandamisele. Tehakse nii koordineeritud kui ka üldfüüsilist sooritust arendavaid harjutusi." Noortreeninguid on kahte liiki: Strength ja HIIT. Noortreening HIIT on kardiotreening, mis arendab vastupidavust. Noortreening Strength on suunatud pigem lihastreeningule. "Meil on väga hea meel, et paljud Viimsi noored on leidnud tee spordisaali ning jõusaalis treenimine on muutunud trendikaks."

Täiskasvanutel soovivad Eva Ottas soovida Studio X treeninguid. "Studio X on unikaalne disaini ja kõrge intensiivsusega treeningustuudio, kus saab ühendada kardio- ja lihastreeningu. Treeningul kasutatakse Technogym SkillMill on ideaalne trennööri jooksuks, jalga- ja kõhulihaste treenimiseks. Studio X treeninguid on erinevaid – nii kogu keha kui ka näiteks eraldi üla-

või alakeha tõhusaks treenimiseks," tutvustab Eva.

Treeningute juhi kinnitusele meeldib viimsilastele lisaks Studio X treeningutele ka CrossTraining. "Mõlemad nimetatud treeningud võivad algselt tunduda rasked ja karmid, kuid harjutusi saab teha oma tempos. Mis siis, et naaber teeb viis korda suurema raskusega, mina rassin enda tempos ja saan samamoodi väga hea koormuse!" julgustab ta trenne proovima. Ka tantsuline zumba on naise sõnul Viimsis väga populaarne.

Viimsilased on üsna sportlikud

Viimsi MyFitnessi küllastajate järgi saab kinnitada, et viimsilased on väga sportlik ja liikuv rahvas. Hea on märgata, et klubi liikmed treenivad aastaringelt ning treeningrutiini ei jäeta pooleli hooaja ja ilma muutudes. "Paljud viimsilased teevad kevadsuvisel perioodil treeninguid väljas, aga sügiskuuks tulla eriti usinalt jõusaali tagasi. Paljud rattafännid kasutavad meie klubi kogu aasta jooksul oma treeningute toetamiseks, et kogu keha saaks võrdset koormust. Ka jooksjaid on Viimsis palju ning kutsume neidki jõusaali lihaste eest hoolt kandma."

Eva sõnul tasuks kindlasti käia ka joogas ja BodyBalance'i tundides, et meelele samuti vajalikku puhkust anda.

Alles treeningutega alustajale soovivad asjatundja aga personaaltreeningut, et saada treenerilt vastused kõigile küsimustele ning panna paika oma treeningukava. "Tegelikult aitab personaaltreener ka neid, kes teavad kõike, kuid vahel tahaks lihtsalt kedagi, kes tagant utsitaks ja kätt pulsil hoiaks. Ma ei ole kohanud kedagi, kes oleks kahetse- nud personaaltreeneriga treenimist,"

julgustab Eva. "Personaaltreeningud on muutunud aastatega aina populaarsemaks. Palju kasutatakse ka 3 korra, 7 korra või koos sõbraga personaaltreeningut. Väikegrupis on teenus ka soodsam, trenn samas lõbusam ja motiveerivam."

Kui vahepeal on trennitempore pikem paus tekkinud, kuid soov jälle sportlikuma eluviisi kasuks otsustada, tuleks treeningute juhi sõnul alustada rahulikult. "Ei pea endale kohe suuri eesmärke püstitama, et nüüd treenin viis korda nädalas ja siis tuleb päris elu jälle vahele," muigab ta. "Märkige endale konkreetne aeg kalendrisse ning sellel ajal mingi trenni! Alustada võiks kahest trennist nädalas ja võimalusel lisada hiljem veel 1–2 tundi juurde."

Algajatel soovivad spetsialist teha klubis ka kehaanalüüs, mis annab hea ülevaate organismi seisukorrast. "Kehaanalüüsi viib läbi personaaltreener, kes seletab kohutimise ajal näitajad põhjalikult lahti ning annab selle põhjal nõuanded ja soovitusid treenimiseks."

MyFitness pakub lisaks jõusaalile ja rühmatreeningutele Viimsis ka saunas lõõgastumise võimalust. Samuti on klubis lastehoid, kuhu on turvaline oma mudilased treeningu ajaks hoidja juurde jätta. Isegi jõulu- või sünnipäevakingid saab mugavalt MyFitnessist. Saadaval on nii 7 korra kaardid kui ka kinkakaardid, mida saab sõbrale kinkida, et julgustada ka teda treeningutega alustama.

MyFitness Viimsi
asub Viimsi Keskuse II korrusel ning on avatud E–R kell 6.30–23 ning L–P kell 9–21.

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikus ja pügamine. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Aitan aiatöödega, võtan ära liigse puu, pügan hekki, lõikan viljapuid jne, viin ära jäätmed. Oman kogemusi ja töötan kiiresti. Huvi korral helistage tel 553 8500 või kirjutage pojeng@pojeng.ee.

Ehitus

Worx OÜ teostab Viimsi, Pirit ja Mähe piirkonnas elamute erinevaid ehitus- ja renoveerimistöid. Info tel 511 4761, info@worxest.ee.

Tänavakivide paigaldus. Parklate ja kõnniteede ehitus. Ormikivi OÜ – info@ormikivi.ee, www.ormikivi.ee, tel 525 5851.

Laadur-ekskavaatori teenustööd, lammutustööd, ehitusprahi koristus ja õue koristustööd. Tel 507 4178.

Vahetan boilerid, WC-potte, segisteid, valamuid; pesumasinate ühendamine ja vanade äravedu, väiksemad elektritööd. Tel 5904 8011, e-post looduse.3@gmail.com.

Teostan erinevaid üldehitus- ja remonditööd. Vundamendi ehitus, siseviimistlus, välisviimistlus, san-

tehnilised ning elektritööd (olemas B2 pädevus). Tel 552 7217.

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. Tel 5624 1509, Andres.

Teostame erineva pinnakattega majade katuste, fassaadide ja tänavakivide pesu ja kaitsetöötust. Tel 5650 3489.

Pottsepatööd. Uute küttekehade ehitus ja vanade remont. 15-aastane töökogemus ja kutsetunnistus. Tel 5690 3327.

Ehitus ja renoveerimine: katused, terrassid, kipsitööd, üldehitus. E-post info@ehituspuusepad.ee, www.ehituspuusepad.ee, tel 5688 0841.

Aedade ja piirete ehitus, renoveerimine ja värvimine. Hinnad soodsad. E-post info@piirdemeistrid.ee, tel 5688 0841, www.piirdemeistrid.ee.

Soodne maalritöö, tapetseerimine ning laminaat- ja puitparketi paigaldus vilunud meistritel. Tel 5624 1861, Martin.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimistöid. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. E-post mehitus@gmail.com, tel 5352 9476.

Teostan Viimsis ja selle lähiumbruses plaatimistöid ning saunade ehitust nii era- kui ka äriklentidele. Usaldusväärne ja pikaajaline kogemus. Tel 5564 1910.

Tänavakivide paigaldus ja parandustööd. Teede ja platside ehitus. Kivide müük. Haljastustööd. Tel 566 76629, e-post info@viimsikivi.ee, koduleht www.viimsikivi.ee.

Muud teenused

Veoteenus/kolimine. Akuraatsed kolijad. Vana mööbli demonteerimine ja äravedu, sh rämpsu äravedu. Metallijätmeid (sh kodumasinad) viime ära tasuta. Tööta me ka nädalavahetustel. Tel 502 8148.

Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tehtud töö registreerin Päästeametis. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb õmblus- ja parandustöid ning õmble kodutekstiile. Tel 524 2109, Heljo.

Vanaraua ja kodumasinade (v.a külmikud, telerid) TASUTA ÄRAVEDU (õuest, garaazist). Plekk, torud, vinklid, postid, aiavõrk, mahutid, vannid, boilerid, kraanid, tööriistad, mootorid, pesumasinad, pliivid, autoosad, akud, kaablid jne. Korteri, majast väljatassimine tasuta. Külmikute, telerite äravedu tasuta (10–30 eurot). Lammutamine, lõikamine kokkuleppel. Kirjutage carinveix@hotmail.com või helistage tel 5550 5017.

Kogemustega õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Koduteenus – juuste lõikus eakale ning puudega abivajajale. Tel 5592 8588, Kaie.

Eratunnid. Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 5.–9. klassile. Aitan korrata eksamiks ja gümnaasiumi katseteks. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Ost, müük, rent

Ostame absoluutselt igas seisus autosid. Kustutame ARKist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Uuemate ja vanemate raamatute ja vanavara (fotod, postkaardid, margid, rahad, mänguasjad, heliplaadid, suveniirid, tarbeesemed jm) ost. Tel 514 0618, Andres.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kolleksioneerimise esemeid. Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Ostan kasutuseta jäänud, seisva sõiduki: sõiduauto, maastur, kaubik. Sõiduk võib olla rikkega, mitte sõidukorras. Oodatud on kõik pakkumised, ka nädalavahetusel. Vajadusel võtan sõiduki arvelt maha ja tulen järgi puksiiriga. Kohapeal kiire tehing ja vormistamine. Tel 5365 4085, e-post skampus@online.ee.

Kuivad küttepuid 40 l võrkudes: lepp 6 eurot võrk, sanglepp 7 eurot võrk, kask 8 eurot võrk. Ümar

puitbrikett 10 kg võrk 5 eurot. Hinnad sisaldavad transporti koju kätte, aitam ka kuuri ladustada. Tel 528 8224.0.

Kuivad küttepuid 50 l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598, e-post pakhalupuu@gmail.com.

Müüa kuiv kaminapuu 40 l võrgus. Tasuta transport al 30 võrku. Hind al 4,20 € võrk. Suurema koguse ostjale soodustus. Tel 507 9940.

KÜTTEPUUD. Müüa saetud ja lõhutud küttepuid pikkusega 30–60 cm. Kojuvedu. Tel 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Tellimusi võtame vastu iga päev.

Laias valikus ja soodsas hinnaga madratsid ja voodid (erimõõtudes tellimise võimalus). Hea hinnaga kasukad ning naiste riided ja jalatöid otse USA-st poes Riitering. Aadress: Randvere tee 6, 2. korrus, Viimsi.

Kuiv küttepuu 30 cm, 40 l võrkkott. Lepp ja kask, kohaleveoga. Tel 527 0884.

Küttepuu müük! Tarnime kuiva 30/40/50 cm pikkust lepa- ja kasehalgu konteineris või võrkkotis. Transport lisandub hindadele. 30 cm lepp ja kask – 4,22 kuni 7,7 eurot kott; 30 cm lepp ja kask – 130 kuni 160 eurot konteiner; 40 cm lepp ja kask – 112 kuni 140 eurot konteiner. Küsi pakkumist, lisades juurde tarneaadressi ja täpsustuse puidu osas. Tel 553 8500, e-post pojeng@pojeng.ee.

LÕUNAPAKKUMISED
ESMASPÄEVAST REEDENI
11:00-15:00

SÜNNIPÄEVALAUAD

KOOSOLEKURUUMID KOOS
TOITLUSTAMISEGA

Broneeringud:
tel. 5460 0071
korkartium@paljasjalg.ee

Kork

Rannarestoran Paat on teistmoodi koht. Siin käib aeg ja elu oma rütmis. Otse mererannal, avatud tuultele ja tormidele. Siin on koht pidustusteks, seminarideks või mälestamiseks.

PAAT

SÜNDMUS
RANNARESTORANIS PAAT

Privaatne merevaatega saal 2. korrusel mahutab kuni 50 inimest. Traditsiooniline või erisoovidele vastav menüü. Soovi korral oma muusika.

Ahai!

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST
info@paat.ee või
telefonil +372 609 0840

VinoForever

Kvaliteetsed veinid
OTSE MAALETOOJALT!

www.vinoforever.ee

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

PUUMEHED

Langetame, hooldame puid ja freesime kände just Teie piirkonnas

Leiame koos lahenduse!

Meid saab kätte tel 5626 3857
www.puumehed.com

HOONETE SOOJUSTAMINE
PUISTEVILLAGA

ISOVER
SAINT-GOBAIN

5016689
WWW.PUISTEMEES.EE

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoote paigaldus

Info@vihmaveerennid.ee
Tel 527 1059

VIHMAVEERENNID
Liitevabad rennid kuni 50m

Parim viis viimsilasteni jõudmiseks on reklaam Viimsi Teatajas!

Telli oma toote või teenuse reklaam juba täna.

Vaata lisaks: viimsi.ee/reklaamihinnad

Kas sina teadsid, et Viimsi Teataja:

- on viimsilaste seas kõige kõrgemalt hinnatud infokanal Viimsis toimuva kohta
- tiraaž on 10 860
- ilmub kaks korda kuus
- on 24-leheküljeline
- on vallaelanikele tasuta

Viimsi Teataja

Mälestame kauaaegset kolleegi

JÜRI KURBA,

kes töötas aastatel 2015–2023 vallavalitsuses ehitusvaldkonnas.

Viimsi vallavalitsuse kollektiiv

ISADEPÄEVAL lustib
ISA lapse hinnaga

Pakkumine
kehtib
10.11 - 12.11

aquapark.ee

Tallinn Viimsi SPA

KÜLLUSLIK ISADEPÄEVA
Brunch

12€
Alates

Viimsi SPA hotellis
12.11.2023
13:00 - 16:00

Broneerides laua ette:
Tasuta mimosa

Viimsi valla eakate jõulupidu

Laupäeval, 16. detsembril kell 14–16
Viimsi koolis (Randvere tee 8)

Esinevad:
Kergemuusikakoor ViiKerKoor dirigent Indrek Umberg
Nele-Liis Vaiksoo ja Olav Ehala

Peojuht:
Peep Raun

Tantsuks musitseerib:
Andrus Kalvet

Üritus on kõigile tasuta

 VIIMSI
VALD

HALDUSSPETSIALIST

Sind ootab Viimsi Halduses stabiilne, huvitav ja mitmekülgne töö ning toetav ja pühendunud meeskond

Töölesanneteks on:

- kinnistute, hoonete, rajatiste, seadmete ja tehnosüsteemide järelevalve, haldus ja korrashoid
- jooksvate ehitus-, haldus- ja remonditööde teostamine
- tööde süsteemne planeerimine ja teostamine

Sobiv kandidaat on:

- tehnilise taibu ja loogilise mõtlemisega
- töökogemustega ehituses ja kinnisvara hoolduses
- erinevate tööriistade käsitlemise oskusega
- valmis füüsiliseks tööks
- heaperemeheliku ja „teeme ära“ suhtumisega
- elementaarse arvuti kasutamise oskusega
- eesti keele oskusega kõnes ja kirjas
- aktiivne, korrektne ja põhjalik
- koostöövalmis, viisakas suhtleja ja meeskonnamängija
- omab B- ja C-kategooria juhiluba ning eelnevat traktori kasutamise kogemust, soovitatavalt T-kat.

Kasuks tuleb isikliku sõiduki kasutamise võimalus

Pakume:

- töökohta Viimsis
- vaheldusrikast täistööajaga tööd stabiilses ja arenevas ettevõttes
- häid töötingimusi ja kvaliteetseid töövahendeid
- arenemisvõimalusi läbi erinevate koolituste
- toremaid kolleege ja toetavat meeskonda

Kandideerimiseks saada oma CV koos motivatsioonikirjaga hiljemalt **08.11.2023** e-posti aadressile personal@viimsihaldus.ee.
Lisainfo tel. 502 3487.

 VIIMSI HALDUS

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

NOVEMBER VIIMSI HUVIKESKUSES

TÖÖTOAD, LOENGUD, KOOLITUSED

ALEXANDERI TEHNIKA ALGKURSUS 4.11 KELL 11.00

EKRAANIDE MÕJU LASTELE JA KODUSED KOMPROMISSID
07.11 KELL 17.30

EMADE JA LASTE KOGEMUSTE JA JUTURINGI HOMMIKUD
08.11 KELL 12.00

VOOLAVA AKRÜÜLMAALI TÖÖTUBA 11.11 KELL 11.30 JA
15.30

AKSESSUAARI TÖÖTUBA - JÕULUKINGITUSED
12.11 KELL 15.00 JA 18.11 KELL 15.00

JÕULUPÄRJA TÖÖTUBA
17.11 KELL 19.00; 18.11 KELL 11.00
24.11 KELL 19.00; 25.11 KELL 18.00

ALEXANDERI TEHNIKA KURSUS EDASIJÕUDNUTELE
18.11 KELL 11.00

ISADEPÄEVAHÖNGULINE JAAPANI TAIKOTRUMMIDE
KOOLITUS 19.11 KELL 12.00-13.00

LILLESEADE KOOLITUS 25.11 KELL 12.00

LOENG NAISTELE 26.11 KELL 12.00

AKVARELLIDEGA JÕULUKAARDI VALMISTAMISE TÖÖTUBA
30.11 KELL 18.30

Osalemine ainult eelregistreerumisega

ETENDUSED

VANUSE 50 VARJUNDIT. ANDRES DVINJANINOV
JUUBELITUUR 05.11 KELL 19.00

KAIRE KREISI KABAREE! 14.11 KELL 19.00

KOMÖÖDIAETENDUS "PILLE PÜRG - KÕBUS JA
LÕBUS" 24.11 KELL 19.00

LUSTAKAS KOMÖÖDIA "KAHETEISTKÜMMNES ÖÖ"
26.11 KELL 19.00

Teatripiletite müük Viimsi Huvikeskuse kontoris toimub
kolmapäeviti kell 10.00 - 16.00.
Meil on võimalik maksta kaardiga!

KONTSERT

RAHVAMUUSIKAANSAMBEL PIRITA 40.
JUUBELIKONTSERT
25.11 KELL 16.00

NÄITUS

VIIMSI FOTOKLUBI ÜHISNÄITUS KUNI 25.11

VAATA SIA

TUTVU LÄHEMALT
WWW.HUVIKESKUS.EE

MAGAZIIN

Külasta ka e-poodi: pood.magaziin.ee

Pakkumised kehtivad 02.11.2023-29.11.2023 või kuni kaupa jätkub. Pildid on illustreerivad.

<p>Termokruus 400 ml</p> <p>360</p> <p>Tavahind 4.50 €</p>	<p>Laste sööginõude komplekt Moon Tass 380 ml, kauss 550 ml</p> <p>390</p> <p>Tavahind 4.50 €</p>
<p>LED-tuled 10 piri, kogupikkus 5 m</p> <p>990</p> <p>Tavahind 13.90 €</p>	<p>Kinkekomplekt Dove Men Outdoor Fun 5 osa</p> <p>1290</p> <p>Tavahind 14.90 €</p>
<p>Akuketassaag Jonköping Töötav Makita ja Jonköping akudega (ei kuulu komplekti)</p> <p>5992</p> <p>Tavahind 74.90 €</p>	<p>Meeste soojad voodriga kummikud Kasutamiseks kuni -30 °C juures</p> <p>-25%</p> <p>23.90</p> <p>1790</p>

Randvere tee 1b, Viimsi • E-R 10-20 • L 10-19 • P 10-19

[f /magaziin](https://www.facebook.com/magaziin)
[/kauplusmagaziin](https://www.instagram.com/kauplusmagaziin)
www.magaziin.ee

Eramajade ehitus Siseviimistlustööd Üldehitustööd Tänavakivi paigaldus

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

VIIMSI EHITUS

Tartu Ülikooli väarikate ülikool Viimsis

<p>19.10 kell 13 Viimsi Artiumi suures saalis</p>	<p>16.11 kell 13 Viimsi Artiumi kammersaalis</p>	<p>14.12 kell 13 Viimsi Artiumi kammersaalis</p>
--	---	---

Lisainfo: Kadri Sild, 602 8880
kadri.sild@viimsivv.ee

Dirigendid:
Bert Langelier
Hando Põldmäe
Daniel Hinno
Ott Kask

MIKK LANGEPROON

**VABARIIKLIK
ORKESTRIJUHTIDE
PUHKPILLIORKESTER**
(akordion)

Viimsi Muusikakooli puhkpilliorkester
EELK Viimsi Püha Jaakobi koguduse kammerkoor
segakoorid Viimsi, ViiKerKoor, Üits viis
Viimsi Kooli vilistlaste segakoor
Viimsi Gümnaasiumi segakoor
meeskoor Sakala

Kavas:
Rannap – Viikingi sõdalased (Eesti esmaettekanne)
Põldmäe – Tuulekontsert akordionile ja
puhkpilliorkestrile (Esiettekanne)
De Haan – Gospel Mass jt.

VABARIIKLIK
ORKESTRIJUHTIDE
PUHKPILLIORKESTER
ja
VIIMSI MUUSIKAKOOL
kutsuvad:

VIIMS MUUSIKAKOOL
VIIMSI
EESTI KULTUURKAPITAL
VOP

**HINGEDEAJA
KONTSERT**

5. NOVEMBRIL 2023
KELL 17.00
VIIMSI ARTIUMIS

TASUTA

Hea randverelane!
Saabumas on Randvere külavanema valimised.

Tule ja räägi kaasa, kes saab olema meie kogukonna liider järgneva nelja aasta jooksul!

Randvere külavanema valimised toimuvad 13. november kell 19.00

Asukoht: Randvere kooli saal, G. H Schüdlöffeli tee 4

Kandidaatide tutvustused toimuvad Facebook'i kogukonnalehel „Randverelased”.

Randvere külavanema valmistel saavad hääletada rahvastikuregistris oma elukoha Randvere külas registreerinud vähemalt 16-aastased isikud.
Võta kaasa isikut tõendav dokument!

**Rae
vs
Viimsi**

SAMMUVÕISTLUS ALGAB!

Sammuvõistlus kestab
01.–30.11.2023

Eesmärgiks on teha päevas keskmiselt 7000 sammu.

Mõlema valla parimale sammujale peaauphind ning lisaks loosiauhinnad eesmärgi saavutanute vahel.

Osalemiseks laadi alla www.thefitsphere.com lehelt alla mobiilirakendust ning liitu võistlusega „Rae vs Viimsi”
Aita oma vald võidule!

RAE VALD VIIMSI

Noored klassikud
@Viimsi Artium

**Viimsi
Artium**

NIKITA FATEJEV

(klaver)

ja Viimsi Muusikakooli
klaveriõpilased

EESTI MUUSIKA-
JA TEATRIAKADEEMIA

VIIMSI MUUSIKAKOOL

11.11 kell 12

viimsiartium.ee

tehnoulevaatus

abctehno
Drive In **Viimsis**

viimsi
kadaka peetri

Viimsis: Muuli tee 10

Viimsis teenindame kliente järjekorra alusel E-R 9-19 ja L 9-16.

Tel: 623 7052; viimsi@abctehno.ee

Kadakas: Pilvetee 8/2

Peetris: Vana-Tartu mnt 74

Vaata lisaks või broneeri: abctehno.ee

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

**VANNITUBAde
ehitus ja remont**
100% tervikliku lahendusena

Küsi hea hind

vannitoaremont.eu

tel 5620 8888

info@meisterviimistlus.ee

Tule välja sööma!

Head pakkumised söögikohtades

CHI

30.10–23.11
Kogu toidumenüü **-10%**

SUSHI PLAZA

30.10–23.11
Don-Bowloga kaasa
tasuta 5 Kutcharo rulli

6.-12.11
Kõik vähemalt 15 €
tellimused **-10%**

PIZZAKIOSK

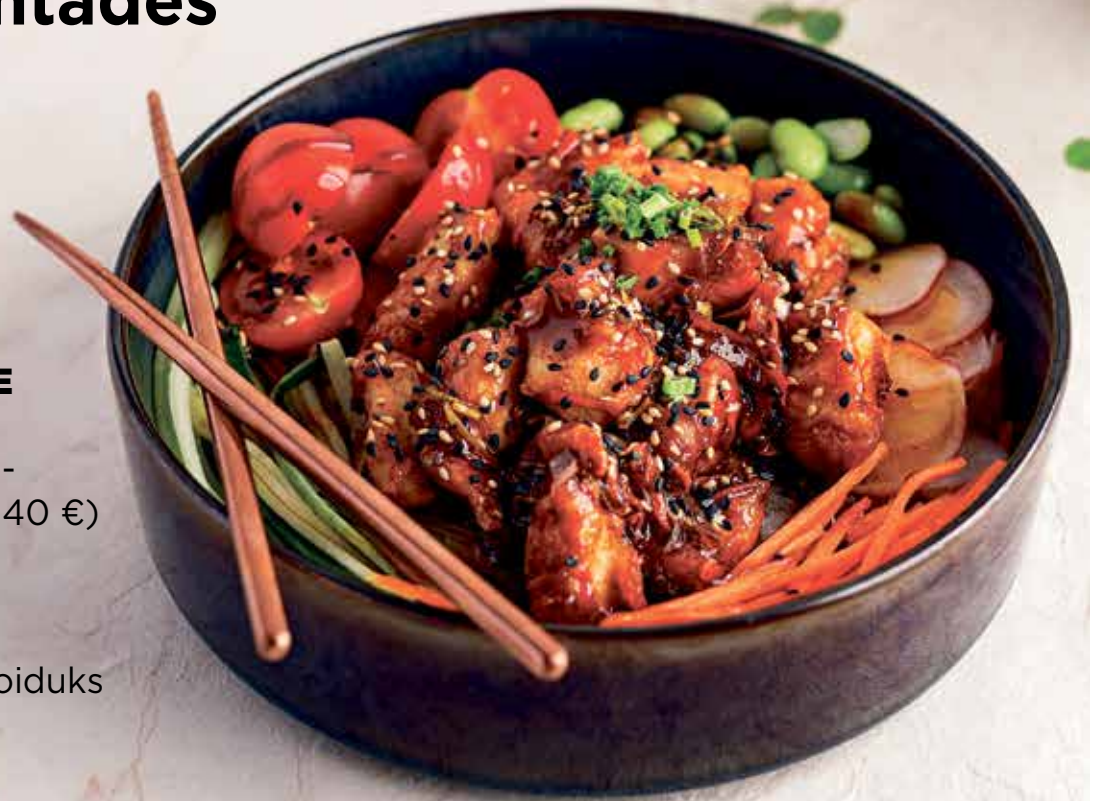
30.10–23.11
Kõik Pepperoni-
pitsad **-10%**

UULITS TÄNAVAGURMEE

30.10–23.11
Veiselihaberger ja käsitöö-
kartulid **14 €** (tavahind 16,40 €)

KUULSAAL

6.-12.11
Kohafilee praega magustoiduks
juurde **tasuta Tiramisu!**

Pakkumised kehtivad restoranides kohapeal einestades või ise tellimusele järele tulles.
Vaata viimsikeskus.ee

VIIMSI KESKUS

DELICE

24.10–13.11.2023
Delice'i juustuvalik on võrratu!

Valgehallitusjuust
Camembert
Main'Or
kg

15,99

tavahind 21,90

-26%

Kõvajuust Parmigiano
Reggiano

Valtaro
150 g

-20%

3,99

tavahind 4,99 / 26,90/kg

Juust Cheddar Red
Leicester

Lye Cross Farm
200 g

-22%

3,49

tavahind 4,49 / 17,45/kg

Talujuust Eksklusiiv,
laagerdatud vähemalt
12 kuud

Nopri
200 g

-28%

4,99

tavahind 6,99 / 24,95/kg

Sinihallitusjuust Danablu

Mammen Ost
100 g

-20%

1,99

tavahind 2,49 / 19,90/kg

Kitsepiimast juust
Murcia al Vino

Montesinos
350 g

-20%

9,99

tavahind 12,49 / 28,54/kg

Lehmapiimast kõvajuust

Fol Epi
kg

-30%

29,90

tavahind 42,90

Pakkumised kehtivad 24.10–13.11.2023 või kuni kaupa jätkub. Piltidel on illustreeriv tähendus.